

**K.K.T.C.
YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM YÖNETİMİ DENETİMİ VE PLANLAMASI
ANA BİLİM DALI**

İLKÖĞRETİM ÖRGÜTÜ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Sevgi DEĞGİN

Lefkoşa-2004

**K.K.T.C.
YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM YÖNETİMİ DENETİMİ VE PLANLAMASI
ANA BİLİM DALI**

İLKÖĞRETİM ÖRGÜTÜ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Sevgi DEĞGİN

**Tez Danışmanı
Doç.Dr. Halil AYTEKİN**

Lefkoşa-2004

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'ne,

Sevgi Değgin tarafından hazırlanan "İlköğretim Örgütü "adlı bu çalışma jürimiz tarafından Eğitim Yönetimi ve Denetimi Ana Bilim dalına yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

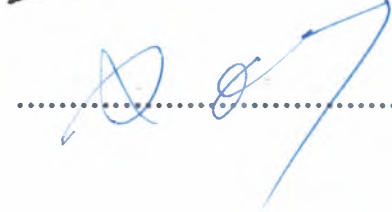
Başkan Prof. Dr. Levent Köker

Üye Doç. Dr. Halil Aytekin

Üye Doç. Dr. Aydın Ankay

(ONAY)

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim elemanlarına ait olduğunu onaylarım.

9.16.104

Doç. Dr. Ahmet Pehlivan
Enstitü Müdür Yardımcısı

ÖNSÖZ

Kıbrıs Adası değişik dönemlerde değişik egemenlikler altına girmiş ve değişik kültürlerle tanışmıştır. Bu araştırmada Kıbrıs'ta yaşayan halkın eğitim tarihi 1571'den itibaren incelenmiştir. K.K.T.C. Anayasası'nda " Her çocuk, kız erkek ayrımı yapılmaksızın onbeş yaşına kadar zorunlu, onsekiz yaşına kadar ücretsiz eğitim hakkına sahiptir."denilmiş, 23 Mayıs 1986 tarihinde yürürlüğe giren 17/1986 "Milli eğitim Yasası" , ilkokul öncesi eğitimden başlayarak onbeş yaşına kadar zorunlu eğitimi getirmiştir. K.K.T.C. 'de İlköğretim anasınıf ve ilkokul öğrencilerini kapsamaktadır.

Bu araştırmada K.K.T.Cumhuriyeti, Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı, İlköğretim Dairesi her yönü ile ele alınmış ve ortaya bir kaynak eser çıkarılmaya çalışılmıştır. Eğitimin her kademesinin bireyin gelişminde önemli bir rolü olduğunu düşünecek olursak, ilköğretimin öneminin büyüklüğü tartışılmaz.

İlköğretim Dairesi Müdürlüğünün çok geniş bir kitleyi yakından ilgilendirdiği gerçeğinden hareket ederek İlköğretim Dairesi Örgütü her yönü ile incelemeye çalıştım. Araştırmalarım için beni teşvik eden, değerli hocam ve tez danışmanım Sayın Doç.Dr. Halil Aytekin'e ve sürekli bana destek veren aileme teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	i
İÇİNDEKİLER	ii
ÖZET	vi
ABSTRACT	viii

1. BÖLÜM

GİRİŞ

A. Problem	1
B. Araştırmanın Amacı	7
C. Araştırmanın Önemi	8
D. Araştırmanın Sınırlılıkları	9
E. Araştırmanın Varsayımı	9
F. Tanımlar	10
G. Kısaltmalar	12
H. İlgili İnceleme ve Araştırmalar	13
1-Yurt Dışında Yapılan Çalışmalar	13
2-Yurt İçinde Yapılan Çalışmalar	14

2. BÖLÜM

YÖNTEM

A.Evren	18
B.Örneklem	18
C.Verilerin Toplanması	19
D.Verilerin Değerlendirilmesi	19

3.BÖLÜM

BULGLAR VE YORUM

A. Merkez Yönetim Örgütü Şeması	21
B. K.K.T.C. Milli Eğitim Sistemi	
1..Milli Eğitim Sistemini Düzenleyen Genel Esaslar.....	22
a.Milli Eğitimin Düzenlenmesi	22
b.Milli Eğitimin Genel Amaçları	22
c.Milli Eğitimin Temel İlkeleri	23
2.Milli Eğitim Sisteminin Genel Yapısı	29
3.K.K.T.C. Anayasasında milli Eğitim	35
C.Yönetim ve Yönetim Organları	36
1.Merkez Yönetim ve Yönetim Organları	37
a.İlköğretim Dairesi Kadroları	38
b.İlköğretim Dairesinin Kuruluş Amacı	39
c. İlköğretim Dairesinin Görevleri	39
d. İlköğretim Dairesi Müdürünün Görev, Yetki Sorumlulukları	40
e. İlköğretim Dairesi Müdür Muavininin Görev, Yetki ve Sorumlulukları	41
f. İlköğretim Dairesi Eğitim-Öğretim Uzmanının Görev, Yetki ve Sorumlulukları	42
g.İlköğretim Dairesi Müdürünün Göreve Atanması ve Görevden Alınması	42
h. İlköğretim Dairesi Müdür Muavini veEğitim-Öğretim Uzmanının Göreve Atanması ve Görevden Alınması.....	43
2.Merkeze Bağlı Okulların Yönetim ve Yönetim Organları	43
a.İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne Bağlı Okulların Bölgelere Göre Dağılımı	43
b. İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne Bağlı Okullarda Yasa İle Belirlenmiş Müdür, Müdür Muavini ve Öğretmen Kadroları.	49
c. İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne Bağlı Okullardaki Mevcut Yönetici Sayıları.....	50
d. İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne Bağlı Okullarda	

Yönetici Kadrolarının Yasal Dağılımı	50
e. İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne Bağlı Okullardaki Yöneticilerin (Müdür, Müdür Muavini) Öğrenci Sayılarına Göre Dağılımı.....	51
f. İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne Bağlı Okullardan Birleştirilmiş Sınıfı Olan Okulların Listesi	56
g. İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne Bağlı Okullardan Sorumlu Öğretmenlerle Yönetilen Okulların Listesi.....	58
h. İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne Bağlı Özel Okullar ve Öğrenci Sayıları	61
ı. İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne Bağlı Okullardaki Müdür, Müdür Muavini ve Sorumlu Öğretmenlerin Görev ve Sorumlulukları.....	62
i. İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne Bağlı Okullarda Görev Yapan Yöneticilerin Atanmalarında Aranan Nitelikler	63
j. İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne Bağlı Okullarda Görev Yapan Yöneticilerin Göreve Atanmaları ve Görevden Alınmaları	64
D. Öğretmenler.....	65
a. İlköğretim Dairesi Müdürlüğünde Yasa İle Belirlenmiş Öğretmen Kadrosu.....	66
b. Özel Eğitim Okullarının Listesi ve Kadro Dağılımı.....	66
c. İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne Bağlı Okullardaki Öğretmenlerin Görev ve Sorumlulukları.....	67
d. İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne Bağlı Okullara Öğretmen Atanacaklarda Aranan Özel Nitelikler	68
e. İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne Bağlı Okullara Öğretmen Atanacaklarda Aranan Genel Nitelikler.....	68
f. İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne Bağlı Okullarda Öğretmenlerin Göreve Gelmeleri	69

g.İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne Bağlı Okullarda	
Görev Yapan Öğretmenlerin Görevlerinin Sona Ermesi	69
E. Öğrenciler.....	70
a.K.K.T.C. Öğrenci Sayılarının Sınıf Sayılarına Göre Dağılımı.....	71
b.K.K.T.C. Genelinde Özel Okullar ve Öğrenci Sayıları.....	74
c.K.K.T.C. Genelinde Özel Eğitim Okulları ve Öğrenci Sayıları	74
d.İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne Bağlı Okullarda	
Öğrenim Gören Öğrencilerin Öğretim Süreleri	
ve Tatilleri.....	74
e.İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne Bağlı Okullarda	
Öğrenim Gören Öğrencilerin Ders Saatleri	
ve Öğretim Programları.....	78
f. Anaokul, Anasınıf ve 4 Yaş Sınıflarının	
Çalışma Saatleri.....	79

IV.BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

A.SONUÇLAR.....	81
B.ÖNERİLER.....	84
KAYNAKÇA.....	86
TABLolar LİSTESİ.....	89
EKLER.....	92

ÖZET

Bu araştırmada Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı'na bağlı İlköğretim Dairesi Müdürlüğü ve bu müdürlüğe bağlı örgüt, **Yöntem, Bulgular ve Yorum ile Sonuç ve Öneriler** başlıkları altında ele alınmış ve incelenmiştir.

Araştırmanın giriş bölümünde sırasıyla, eğitimin önemi, Kıbrıs Adasının tarihsel süreci, ada üzerindeki egemen uluslar, 1571'den günümüze kadar Kıbrıslı Türklerin eğitimi ele alınmıştır. 1571 yılından 1878'e kadar din esasına dayalı Osmanlı Eğitim Sistemi etkili olmuş, 1878 yılından sonra adanın İngiliz idaresine geçmesi ile İngiliz düşünce tarzı ile oluşturulmaya çalışılan eğitim sistemi ve 1931'de Rumların İngilizlere karşı yaptıkları 1931 İsyanı'dan sonra Osmanlı Döneminde açılan okullar kapatılmış, Türkiye ile Kıbrıslı Türkler arasındaki kültürel bağ kopartılmaya çalışılmış, Türkiye'den getirilen kitapların okutulması yasaklanmıştı. Kıbrıslı Türklerin kitapsız eğitime zorlanması eğitimde gerilemeye yol açmıştır.

Yöntem bölümünde araştırmanın evreni ve bu evrene ait bilgilere hangi yöntemlerle ulaşılmaya çalışıldığı anlatılmıştır.

Bulgular ve yorum bölümünde, İlköğretim Dairesi Müdürlüğü, bu müdürlüğe bağlı okullar ele alınmış, eğitimi düzenleyen genel esaslar ve eğitimin hukuki dayanakları verilerek, eğitim sisteminin yapısı ve bu yapıda İlköğretimin yeri ortaya konmuştur.

İlköğretim Dairesi Müdürlüğü örgüt olarak

a) Merkez yönetim ve yönetim organları

b) Merkeze bağlı yönetim ve yönetim organları

diye tasnif edilerek incelenmiştir. Bu inceleme ile örgüt yöneticileri

- 1-Mevcut kadroları
 - 2- Görev, yetki ve sorumlulukları
 - 3-Göreve atanma ve görevden alınmaları
- bakımından ele alınmıştır.

Bu bölümde ayrıca İlköğretim Dairesi Müdürlüğü'ne bağlı okullar, bu okulların yönetici, öğretmen ve öğrenci sayıları tablolar halinde verilmiştir.

Buna göre İlköğretim Dairesi Müdürlüğü'ne bağlı ;

Özel Eğitim Okulları	4
Özel Okullar	7
4 Yaş ve Anaokullar	18
İlkokullar	81 olmak üzere
Toplam	110 okul vardır.

Bu okullarda 83 müdür, 66 müdür muavini ve 1098 öğretmen görev yaparken yaklaşık 18680 öğrenci de öğrenim görmektedir.

ABSTRACT

In this research, The Department of the Primary Education, of the Turkish Republic of Northern Cyprus (TRNC) the National Ministry of Education and Culture, and its organisation have been considered and examined under the headings of methods, findings, interpretation, results and proposals.

In the introduction, the importance of education, different sovereignty and historical process over the island of Cyprus, and the education of Turkish Cypriots since 1571 have been examined respectively. From 1571 to 1878 Ottoman Education System based on religion, had been effective in education. In 1878 when England took over the control of Cyprus, English Education ideology effected the Turkish Education System. After the Rebellion of 1931, the schools opened during the Ottoman's time had been closed and the cultural link between Turkey and Turkish Cypriots had been interrupted and the books brought from Turkey had been prohibited. All these and education without books, caused clear recession in the education of Turks.

In the methods section the sources, methods used to have an access to the informations, and the survey of literature have been explained.

In the findings and interpretation sections the Department of the Primary Education and the schools under this department have been examined with respect to the general principles of the law of education and the position of the primary education in the general education system.

Primary Education Department as an organisation have been examined under two heading as;

- a) Central administration and its executive organs
- b) Administrations connected to the central administration and its organs.

In this research, administrations of the organisation have been examined taking into consideration their;

- a) Existing positions,
- b) Duties, authorities and responsibilities,
- c) Appointments and discharge from posts.

In this section the number of schools connected with the Department of Primary Education, the number of administrators, the number of teachers and the number of student in these schools are given by tables. According to these there are:

- Special Training Schools4
- Private Schools7
- Kindergarten and schools for children at the age of four18
- Elementary Schools81

With the total of 110 schools. In these schools 83 headmaster or headmistress, 66 assistant headmaster or headmistress and 1093 teachers are exercising their duties, and approximately 18680 students are being educated

1. BÖLÜM

GİRİŞ

Bu Bölümde, K.K.T.Cumhuriyeti , Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı İlköğretim Dairesi ile ilgili olarak problem, araştırmanın amacı, araştırmanın önemi, araştırmanın sınırlılıkları, araştırmanın varsayımı, tanımlar, kısaltmalar , ilgili inceleme ve araştırmalara yer verilmiştir.

A. Problem

Eğitim, bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir (Ertürk, 1975:12).

Toplumsal olaylar içinde eğitimin ayrı bir yeri vardır. İnsana gösterilecek saygının en gerçekçi ve doğru uygulanması, onun eğitimine özen göstermektir. Bu açıdan eğitim büyük bir dikkat ve titizlikle yerine getirilmesi gereken bir görev olarak bütün toplumların gündemindedir.

Çocuklar, zamanının büyük bir bölümünü, büyüklerini izleyerek ve taklit ederek, gördükleri arasında benimsediklerini uygulamaya çalışarak geçirirler. Yetişkinler, çocukların davranış türlerine göre onları ödüllendirerek veya cezalandırarak doğru davranışa yönlendirirler. Çocuklar, yaşamları boyunca kendilerine yardımcı olacak hüner ve becerileri ilkel biçimde bu yoldan kazanırlar. Başkaları ile nasıl ilişki kuracaklarını , yaşlılara , hastalara , statü olarak veya yaşça büyüklerine nasıl davranacaklarını böyle öğrenirler.

Eğitim kişinin zihinsel,bedensel , duygusal ve toplumsal yeteneklerinin ya da ona bir takım amaçlara dönük yeni yetenekler, davranışlar, bilgiler kazandırılması yolundaki çalışmaların tümüdür (Akyüz, 1994:2). Eğitimi zaman vererek

sınırlayamayız. “Eğitim, çocuk doğar doğmaz ailede başlar, okul içinde ve dışında yapılan eğitim ve öğretimle yaşam boyu sürer” (Yavuzer, 1993:162).

Bu süreç içerisinde, eğitimin amaçlarını gerçekleştirebilmesinde ve insanların düşünce ve davranışlarında ve alışkanlıklarında temel olabilecek bilgilerin kazandırılmasında ilköğretimin diğer eğitim kademelerine oranla daha büyük öneme sahip olduğu eğitimcilerin ortak düşünceleri arasındadır. Bunun önemli nedeni , “İlköğretimde kazandırılan bilgi ve becerilerin diğer öğretim kademelerinde kazandırılacak bilgi ve becerilere temel oluşturmasıdır.” (Gürkan, 1993:39).

Zengin veya yoksul her toplumda eğitimin amacı ; Eğitilmemiş, üretken hale gelmemiş her bireyi toplumun ortak değerlerini ve iş yükünü paylaşabilen, kendini ve toplumunu geliştirebilecek güçte üretken bir insan haline getirmektir.

Sözü edilen süreç içinde , eğitimin amaçlarının gerçekleştirilmesi için belirlenmiş eğitim kademeleri kabaca ilköğretim kademesi , ortaöğretim kademesi ve yüksek öğretim kademesi olarak adlandırılır.

K.K.T. Cumhuriyeti’nde de aynı eğitim kademeleri söz konusudur. Ancak bu eğitim kademelerinde , bireylere eğitim olanaklarını sunmak pek mümkün olmamıştır. Özellikle adanın İngiliz idaresi döneminde koşullar çok ağırlaşmış, Türkler büyük bir baskı altına girmişti. 1974 Barış Harekatı’ndan sonra adadaki Türk Toplumunu için mutlu günler başlamış, yeniden oluşturulan şartlar ile eğitim her kademesinde bireyin kendine uygun eğitim olanaklarından yararlanma imkanı yaratılmıştır. Kıbrıs Türkleri değişik dönemlerde değişik egemenliklerin ve değişik kültürlerin etkisi altına girmiştir. Bu etkiler , Kıbrıslı Türkler’in kişiliklerini , sosyo-ekonomik yaşantılarını ve eğitim hakkındaki düşüncelerinin gelişmesinde etkili olmuştur.

Tarih boyunca Kıbrıs'a hakim olan tüm ülkelerin , bu ülkeye sahip olma istekleri, stratejik nedenlere dayanmakta idi. Gerçek neden bu olmasına rağmen, Kıbrıs'ta hakimiyet sağlayan her ülke kendi kültür ve değer yargılarını yerleştirmek amacı ile uzun vadede kendilerine bağlı toplum meydana getirebilmek için kendi ülkelerinin eğitim sistemlerinin belli ilkelerini uygulayarak ada halkını etkilemeye çalışmışlardır.

Kıbrıs Ada'sı Padişah II. Selim zamanında 1571 yılında Osmanlı topraklarına katılmıştır. Bu tarihten sonra Ada'yı Türkleştirme hareketleri başlamış ve Ada'ya Osmanlı kültürü, sanatı, mimarisi ve eğitimi getirilmiştir. Türklerin Kıbrıs'a yerleşmelerinden sonra İslami temellere dayalı geleneksel Osmanlı eğitimi uygulanmaya başlanmıştır.

Bugün 400 yıldan beridir Kıbrıs'ta uygulanagelen Türk eğitimini üç ana dönemde incelemek mümkündür:

<i>1-Osmanlı İmparatorluğu Dönemi</i>	<i>(1571-1878)</i>
<i>2-İngiliz Sömürge Dönemi</i>	<i>(1878-1960)</i>
<i>3-Kıbrıs Cumhuriyeti ve Sonrası</i>	<i>(1960-2004)</i>
<i>a)Cumhuriyet Dönemi</i>	<i>(1960-1963)</i>
<i>b)Türk Cemaat Meclisi Dön.</i>	<i>(1963-1974)</i>
<i>c)Kıbrıs Türk Federe Devleti</i>	<i>(1975-1983)</i>
<i>d)K.K.T.C. Dönemi</i>	<i>(1983-ve sonrası)</i>

Belirtilen dönemlerle ilgili olarak , Osmanlı Dönemine ait yapılmış çalışmalar, ve araştırmalar bulunmaktadır.Bu araştırmalar neticesinde Osmanlı İmparatorluğu Döneminde Osmanlı, kendi eğitim sistemini Kıbrıs'a aynen taşımayı uygun görmüştür.Kıbrıs'ta bir maarif örgütü kurularak Osmanlı Devleti'nin din esasına bağlı eğitim ve öğretim anlayışı yerleştirilmeye çalışılmıştır.Osmanlı Devleti merkeziyetçi ve teokratik yönetim ilkelerine dayandığı için eğitim politikası da

sadece müslüman halka yönelikti. Müslüman olmayan etnik topluluklar kendi okullarında özerk bir öğretim uygulama şansına sahiptiler.

1878 yılında İngilizlerin Kıbrıs'ı Osmanlılardan aldıkları ve 1960 yılına kadar yönettikleri biliniyor. Bu dönemle ilgili İlköğretim üzerine yapılmış, konuyu tarihsel bir süreç içerisinde ve bilimsel olarak ele alan ve değerlendiren bir çalışmaya rastlanmamıştır. Ancak eğitimin çeşitli işlevlerini gözler önüne koyan sınırlı sayıda makaleler bulunmaktadır.

1878 yılında İngilizler Ada'yı devraldıkları zaman , Türk Toplumuna ait eğitim kuruluşlarının sayısı : **65 İptidai, 1 Rüştîye, 7 Medrese** olmak üzere toplam okul sayısı **73**'tü. (Hristiyan okullarının sayısı ise 83'tü.)

1880'de göreve başlayan İngiliz Maarif Müdürü kendi politikalarını şöyle açıklar (Feridun. 2001:12).

1-Hristiyan okulları için yerel bir yönetim sistemi kurmak;

2-Türk Cemaat okulları için eski metodları yavaşça kökünden sökmek ve öğretmenleri akılcı bir öğretim sistemi uygulamaya ikna etmek.

Kıbrıs Türk Toplumunun eğitim işlerini sürdürmek Evkaf Dairesinin sorumluluğunda idi. Bunu bilen İngiliz yöneticiler, Evkaf Dairesi'nin başına bir Türk'ün yanında bir de İngiliz yönetici atayarak Türk Toplumunun eğitimine el atma olanağını elde ettiler ve eğitim sistemimizi kontrol altına alıp merkezileştirmeye çalıştılar.

İngilizler, 1895'te kabul ettikleri "Maarif Kanunu" ile ayrı ayrı Türk ve Rum Maarif Encümenlerinin kurulmasını kabul etmiştir. Ayrıca her kazada bir "Kaza Komisyonu" ve her köyde de "Köy Okul Komisyonu" bulunuyordu. Böylece her halk, kendi oluşturduğu bir örgütlenme içinde okullarını yönetiyordu. Türkler ve Rumlar için ayrı ayrı encümenlerin kurulma nedenlerini, eğitim sistemleri , dil ve gelenekler olarak iki ırk arasındaki büyük farklılığa bağlamak gerekir.

1878-1960 yılları arasındaki dönem Kıbrıs Türkleri açısından problemli bir dönem olarak tarihe geçmiştir. Bu dönemi kendi içerisinde 1931 isyanı öncesi ve

sonrası olmak üzere ikiye ayırırsak, eğitim açısından İngiliz Hükümeti'nin iki farklı uygulamasını ortaya koymuş oluruz. 1931 isyanı, Rumlar tarafından başlatılan bir ayaklanma olması ve Kıbrıslı Türklerin bu isyanda herhangi bir rolü olmamasına rağmen , İngiliz Hükümeti'nin almış olduğu sert tedbirler Türkler'in eğitimini kötü etkilemiştir. İngiliz Hükümeti Kıbrıs Türkleri'ni Türkiye'den koparmak amacıyla çalışmalar yapmış ve bu çalışmalarda eğitim bir araç olarak kullanılmıştır. 1931 İsyanı sonrası Türk Eğitimi açısından bir yıkım dönemi olarak değerlendirilebilir.

1931 yılından önce İngiliz Yönetiminin Türk Eğitimi üzerindeki baskısı daha esnekken ayaklanma tarihinden hemen sonra çok şiddetli bir hal almıştır. İngilizler adada bütün özgürlükleri kısıma yoluna giderken Türk eğitim sistemi de bundan fazlasıyla nasibini almıştır.

1935 yılında çıkan Maarif Kanunu olayı tüm açıklığıyla gözler önüne serer. Bu kanuna göre:

- Okul kitapları hükümet tarafından tesbit edilecek
- Maarif Encümeni üyeleriyle Kaza Komisyonlarının üyeleri hükümet tarafından tayin edilecek.
- Maarif vergilerinin kontrolü tamamen hükümetin elinde olacak.
- Maarif Encümeni istişari bir organ haline sokulacak. Bunlara ilaveten de Maarif giderlerini karşılamak üzere Türklerin arazi vergileri artırılacaktı
- Türkiye'den getirilen ilkokul kitaplarının okutulması yasaklanarak , Kıbrıs'ta yerel olarak sadece alfabe ve Okuma Kitabı hazırlatılması, diğer konular için kitapsız eğitime gidilmesi.
- Ada sathında; Milli bayrak çekme, Milli günleri kutlama, milli renkleri kullanma, milli marş söyleme ve milli büyüklerin resimlerinin teşhir edilmesinin yasaklanması (Feridun, 2001, s.20)

Bu Maarif Kanunda daha başka maddeler de mevcuttu. Kanuna göre ilköğretim 5 yıldan 6 yıla çıkarılırken Adaya yayılmış 21 Türk Rüştüyesi kapatılmıştı. Bütün bu olumsuz gelişmelere Türk Toplumunu gerekli tepkileri göstermiştir.

“İngiliz sömürge yönetiminin Türk Toplumuna baskısı, taraflı tutumu ve çeşitli gerekçelerle bir çok okulu kapatması, ödeneklerini kesmesi, Türk Toplumunu hiçbir zaman yıldırmamış, kendi geleneklerine bağlılığını artırmıştır ” (Cicioğlu, 1983:215).

Günümüzde K.K.T.C.’nin yönetim kadrolarında bulunan kişilerin ve Mücadele tarihimizde büyük emeği olan Kıbrıs Türk halkının çoğunluğu 1960 öncesi İngiliz idaresi dönemini yaşamış bir şekilde İngiliz eğitim sisteminde yetişmişlerdir. Konuyu bu bakış açısı ile ele aldığımızda , Kıbrıs’taki İngiliz dönemi Kıbrıs Türkleri açısından çok önemli bir dönemdir. Bu dönemde eğitimle ilgili alınan kararlar ve uygulamalar Türk halkının mücadelesinde çok etkili olmuştur. İnsanları mücadeleye hazırlayan birçok etken bulunmaktadır. Bu dönemde Kıbrıs Türk halkının kendi eğitimi üzerindeki egemenliğinin kaldırılması, eğitim alanındaki çeşitli baskılar ve uygulamalar, Türk halkının mücadelesinde önemli bir itici güç olmuştur.

İngilizlerin Kıbrıs’tan ayrılmaları ,Kıbrıs Cumhuriyeti Dönemi ve sonrasında Kıbrıs’ta yaşayan Türk ve Rum Halklarını, Anavatanları konumundaki Türkiye ve Yunanistan’ın bilinçli bir şekilde etkilemeleri ile gerek Rum, gerekse Türk Eğitim Sistemlerinde Türkiye ve Yunanistan’ın eğitim sistemleri ile bir birliktelik sağlanmaya çalışıldığı görülmektedir. Bu durum K.K.T.C. Milli Eğitim Yasası , Temel İlkeler, 22. Madde ‘de görmek mümkündür. Bu madde “ Uyumluluk” ilkesi olarak adlandırılır ve yasada şöyle ifade bulunur: (M.E. Yasası, 1991, Madde 22)

1-Kıbrıs Türk Milli Eğitim kurumlarında uygulanan öğretim programları ile Türkiye’deki özdeş eğitim kurumlarında uygulanmakta olan öğretim programları arasında , Kıbrıs Türk Toplumunun gereksinimleri de gözetilmek ve aşağıdaki (2) ‘nci fıkra kuralları saklı kalmak koşulu ile uyum sağlanır.

2-Eğitim Programlarının düzenlenmesinde ve uygulanmasında, sosyal bilgiler, yurttaşlık eğitimi, pratik beceri ve meslek eğitimi ile gerekli görülen diğer konularda, K.K.T.Cumhuriyeti'nin özelliklerine ve gereksinimlerine önemle yer verilir ve bu özellik ve gereksinimlere uygun okullar açılabilir.

Görülüyor ki, Kıbrıs tarihi içerisinde Türk Toplumunu ve Türk Eğitimi incelemeye alındığında farklı dönemlerde farklı uygulamalarla karşılaşmaktadır. Farklı eğitim anlayış ve sistemlerini yaşamak zorunda kalan Kıbrıs Türk Toplumunu , eğitim alanında zaman zaman yavaş, zaman zaman hızlı ama kesintisiz olarak ilerlemiş ve sonuçta günümüzdeki seviyeye ulaşmıştır. Bugün (2001-2002 verilerine göre) okullaşma oranı Çağ içi çocuklarda , İlkokullarda %100, Ortaöğretimin ortaokul kademesinde %100, lise kademesinde %80.4 (Genel Lise %58.7, Mesleki Teknik Liseleri %21.7) seviyededir. Yüksek öğretimde okula devam etme oranı ise %53.6'lara ulaşmıştır. (D.P.Ö. 2001:245)

B. Araştırmanın Amacı

Kıbrıs Türk Halkı geçirdiği tarihsel süreç içerisinde hemen her alanda olduğu gibi, eğitim alanında da kendi toplumsal ve ulusal benliğini uygulamakta zorluklarla karşılaşmış, birçok baskıya maruz kalmıştır. Ancak 1974 yılından sonra özgür bir şekilde sistem uygulanmaya başlanmış ve bugünkü sürekli gelişme ve yenileşme ortamı yaratılabilmektedir.

Kıbrıs Türk Toplumunun bir devlet olarak ortaya çıkışında, eğitim çok önemli bir rol üstlenmiştir. Geleceğe doğru bir değerlendirme yapıldığında Avrupa Birliğine dahil olma ihtimalinin hayli yüksek olduğu görülebilmektedir. Bunların gerçekleşebilmesi durumunda , hem Kıbrıs Rum Halkı ile hem de Avrupa Birliği ülkeleri ile her alanda işbirliği içine girmemiz kaçınılmaz olacaktır.Böyle bir durumda eğitim şimdiye kadar üstlendiği görevin çok daha ileri boyutlarında görev ve sorumluluk yüklenecektir.

Farklı toplulukların veya ulusların yakınlaşp işbirliği içine girmeleri esnasında , yakınlaşma ve işbirliğini sağlayan insanların birbirlerini daha iyi anlayabilmeleri için nasıl bir eğitim sisteminde yetişmiş olduklarını ve hangi noktada bulunduklarını bilmeleri gerekecektir.

Bütün bu nedenlerden dolayı , bu çalışmada aşağıda belirtilen sorulara yanıt aranmıştır:

1-K.K.T.Cumhuriyeti 'nde bulunan İlköğretim kurumlarının işleyişi nasıldır?

2-K.K.T.Cumhuriyeti 'nde İlköğretim alt Sistemi Nasıldır?

3-K.K.T.Cumhuriyeti 'nde İlköğretime öğretmen nasıl ve hangi kaynaklardan yetişir?

C.Araştırmanın Önemi

Kıbrıs Türk Halkı, Baştan beri söylenildiği üzere egemenler ve egemenliklerin yönetimi altında, bir yandan yaşamlarını sürdürmeye çalışırken öte yandan da geleceklerine bir yön çizme çabası içerisinde olmuşlardır. Özellikle 1878 yılı sonrası dönemler dikkate alındığında görülebilir ki uzun ve yorucu bir yolculuktan sonra sırasıyla İngiliz Yönetimi, Kıbrıs Cumhuriyeti, K.T.C.Meclisi, Otonom Devlet, K.T.Federe Devleti dönemlerinden sonra K.K.T.C. Devletine ulaşılmış ve Avrupa Birliği üyesi olmak gibi bir pozisyon yaratılmıştır. Elbette halk bu noktaya belirli bir eğitim seviyesi sayesinde ulaşmıştır. Her eğitim kademesinin birey ve toplum yaşamı üzerinde belirli bir rolünün olduğunu biliyoruz.

Ancak İlköğretimin , diğer eğitim kademelerinden daha büyük bir öneme sahip olduğu eğitimcilerin ortak düşünceleri olduğundan bahsetmiştim.Bu sebebledir ki ilköğretimle ilgili yapılan bu araştırmanın büyük bir önem arzettiğini rahatlıkla söyleyebilmeliyiz.

D.Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma:

- 1- Kapsam açısından; K.K.T.Cumhuriyeti'nde İlköğretimin 2003-2004 eğitim-öğretim yılı ile,
- 2- Çalışacağı kademe açısından K.K.T.C.'deki İlköğretim düzeyindeki okullarla,
- 3- Yöntem açısından Bilgi Toplama Formu modeli ile sınırlıdır.

E. Araştırmanın Varsayımları

Bu çalışmada şu temel varsayımlardan hareket edilmiştir.

İlköğretim K.K.T.Cumhuriyeti'nde yaygındır.

İlköğretime bağlı okullarda , sınıf başına düşen öğrenci sayısı yerleşim yerlerine göre farklılıklar gösterir.

İlköğretimde bina, araç-gereç yeterliliği bölgelere göre dengesizlik gösterir.

İlköğretime bağlı okullarda düzenli, sürekli ve yönlendirici teftiş yeterince gerçekleşmemektedir.

Konu yeterince araştırılmamış bir konudur.

Seçilen araştırma yöntemi, bu araştırmanın amacına , konusuna ve problemin ortaya çıkarılmasına uygundur.

Bilgi Toplama Formu, bu araştırma için gerekli verileri toplamak açısından gerekli bir araçtır.

F. Tanımlar

Bilgi Toplama Formu :Gerekli kişilerden bilgi ve kaynakları toplamada yararlı olacağı düşüncesi ile hazırlanmış araç (Şahin, 1997:10).

Ders Yılı:İki dönemi kapsayan süre (8 Eylül- 15 Haziran)

Dönem: Ders yılının başladığı tarihten dinlenme tatiline kadar, dinlenme tatilinin bitiminden ders yılının sonuna kadargeçen süre.

Eğitim Aracı:Öğretim programlarının amaçlarının gerçekleştirilmesinde yararlanılabilecek basılı olan veya olmayan eser (T.C.M.E.B. 2001:352).

İlköğretim Dairesi: K.K.T.Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığına bağlı (İ.Ö.D. Yasa mad.6).

Anaokulları ve Anasınıfları;

İlkokullar;

Dairenin görev alanına giren konularda açılacak veya açık olup da bağlanmasına karar verilen diğer kuruluşlar;

Ortaöğretim: İlköğretime dayalı en az altı yıl süreli eğitimin tümünü kapsar (M.E.Y. Mad.31).

Kurs: Yeni bilgi, beceri, tutum ve davranış kazandırmayı amaçlayan ve bir öğretim programına göre yürütülen ve sonunda başarı değerlendirmesi yapılan faaliyet programı(T.C.M.E.B.,2001:353).

İlköğretim Okulu (ilkokul):Zorunlu eğitim çağındaki çocukların eğitim-öğretim gördüğü beş yıl(K.K.T.C.'de 6-11 yaş) süreli okul (M.E.Y. Mad.8).

Maarif Encümeni:İngiliz yönetiminin Rum ve Türkler için her kazada ayrı ayrı oluşturduğu ilköğretimden sorumlu komisyonlar (Behçet, 1969:171).

Ortaokul:İlköğretime dayalı, 12-14 yaş grubunu kapsayan eğitim kademesi (DPÖ. 2002:244).

Lise:Ortaokullar üstü , en az üç yıllık çeşitli programlar uygulayan ve ağırlık verdiği program uyarınca adlandırılan genel liseler ve mesleki liseler. (DPÖ. 2002:244)

Öğretim Yılı : Ders yılının başladığı tarihten ertesi ders yılının başladığı tarihe kadar geçen süre .

Örgün Eğitim :Belli yaş grubundaki ve aynı seviyedeki bireylere , amaca göre hazırlanmış programlarla , bir okul çatısı altında yapılan düzenli eğitim .(T.C.M.E.B. 2001:354)

Yaygın Eğitim:Örgün eğitim sistemine hiç girmemiş , veyahut herhangi bir kademesinde olan veya bu kademedен çıkmış bulunan vatandaşlara verilen eğitim.(D.P.Ö. 2002:262)

Vakıf:Bir malın insanlık yararına bırakılması, özel mülkiyet olmaktan çıkarılmasıdır.(Altan, 1986:4)

Zorunlu Eğitim:Bir vatandaşın belirtilen bir yaşa gelinceye kadar (K.K.T.C.'de 15 yaş) gösterilen eğitim kurumlarında belli bir süre öğrenim görmesini zorunlu kılan yasal bir deyimdir. (T.C.M.E.B. 2001:41)

Okul Öncesi Eğitim: 0-6 yaş yaşları arasındaki çocukların eğitimini kapsayan , temel eğitim bütünlüğü içinde yer alan bir eğitimidir.(Gürkan, 1981, S.)

G.Kısaltmalar

AB	Avrupa Birliği
AT	Avrupa Topluluđu
BM	Birleşmiş Milletler
DPÖ	Devlet Planlama Örgütü
EOKA	Ethnike Organosis Kypriotike Apeleutherosis
İÖD	İlköğretim Dairesi
GOÖD	Genel Orta Öğretim Dairesi
GKRY	Güney Kıbrıs Rum Yönetimi
KTCM	Kıbrıs Türk Cemaat Meclisi
KTOEÖS	Kıbrıs Türk Orta Eğitim Öğretmenler Sendikası
KTÖS	Kıbrıs Türk Öğretmenler Sendikası
KKTC	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
KTFD	Kıbrıs Türk Federe Devleti
KKTCMEB	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı
MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
MEY	Milli Eğitim Yasası
MEKB	Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı
MTÖD	Mesleki Teknik Öğretim Dairesi
ÖY	Öğretmenler Yasası
PDRAM	Psikolojik Danışma Rehberlik ve Araştırma Merkezi
TME	Türk Maarif Encümeni
TÖK	Türk Öğretmen Koleji
AÖA	Atatürk Öğretmen Akademisi
TC	Türkiye Cumhuriyeti
TTD	Talim Terbiye Dairesi

H. İlgili İnceleme ve Araştırmalar

Ada üzerinde yaşayan Türklerin eğitimleri uzun zaman sürecinde birçok araştırma ve incelemeye konu olmuştur. Özellikle 1878-1960 yılları arasındaki İngiliz Egemenliği döneminde, görevli ve meraklı yabancılar Kıbrıs'taki eğitim üzerinde inceleme ve araştırmalar yapmış, rapor ve kitaplar hazırlamışlardır.

Kıbrıslı Türklerin kendi eğitimleri ile ilgili çalışmalarına İngiliz döneminde rastlansa da bu konudaki yoğun çalışmaların 1960 yılından sonra olduğu görülmektedir.

Bu nedenle ilgili araştırma ve incelemeleri yazarken, içerisinde İlköğretimle ilgili bilgiler bulunan çalışmalar dikkate alınarak;

- 1-Yurt dışında yapılan çalışmalar
 - 2-Yurt içinde yapılan çalışmalar
- diye tasnif edilerek yazılmıştır.

1-Yurt Dışında Yapılan Çalışmalar

-J.E. Talbot ve F.W.Cape (1913), Report on Education in Cyprus adıyla yayınladıkları raporda Kıbrıs'ta yaşayan toplumların eğitimini incelemişler ve eğitimle ilgili her konuda hükümete tavsiyelerde bulunmuşlardır. Oldukça geniş ve içerikli olan bu raporda Türk eğitiminin hangi düzeyde olduğu belirtilmiş, diğer toplumların (Rum, Ermeni, Maronit, Hristiyan, Arap) eğitim sistemleri ile karşılaştırmalar yapılmış ve hükümetin eğitim konusunda neler yapması gerektiği ortaya konmuştur. Raporun sonuç kısmında Rum eğitim sisteminin Yunan eğitim sistemi ile aynı olduğu ve dengenin korunması için Türk okullarında da Osmanlı eğitim sisteminin uygulanması gerektiğinin önemi üzerinde durulmaktadır.

-Sleight, (1951), Yeni Zelandalı bir İngiliz olan ve Öğretmen Koleji'nin ilk müdürlüğünü yaptıktan sonra "Maarif Müdürlüğü" ve "Eğitim ve Öğretim Direktörlüğü" görevlerinde bulunan Sleight, Maarif Dairesinin 1949-1950 öğretim

yılı için kendisine hazırlattığı raporunda , genel olarak o yılın eğitim yılını ortaya koymuştur. Üç kısımdan olan araştırmasının birinci ve ikinci kısmında Kıbrıs'ta eğitim ve öğretimin genel organizasyon ve amaçlarına değinmiş , sekiz bölümden oluşan üçüncü kısmında ise Kıbrıs eğitimini nicelik ve nitelik yönünden ortaya koymuştur.

-Weir,(1952), Education In Cyprus adıyla yayınlamıştır. William Wilber Wier bu araştırmasını doktora tezi olarak hazırlamıştır. Wier, 1878 yılından itibaren Kıbrıs eğitiminde görülen bazı teorileri ve uygulamaları etüd etmiştir. Kıbrıs'taki çeşitli din ve milletlere ait toplulukların eğitim sistemlerini bilimsel açıdan tarafsızca incelemiş ve detaylı bilgiler vermiştir. Weir bu tezinde Hristiyanlar ve Müslümanlar arasındaki belirgin ayrılıklardan bahsederek Rum eğitiminin Türk eğitimine oranla daha çağdaş ve ileri olduğunu ortaya koymuştur. Weir'e göre Müslüman Türklerin eğitimi kendi başına dalgalanıp gitmektedir.

-Spiridaki (1952), İngiliz İdaresi dönemi Rum eğitim sistemine değindiği araştırmasında, Türklerin eğitime de yer vermiş ve İngilizlerin eğitime ilişkin tutumlarını eleştirmiştir. Özellikle İngiliz yönetiminin Türk ve Rum toplumlarının eğitim sistemlerine etkilerini ortaya koyması açısından bu araştırma önrm arzetmektedir. Araştırmada Rumların eğitimde geri bırakıldığını iddia eder ve bunu İngilizlere ve Türklere bağlar.

2-Yurt İçinde Yapılan Çalışmalar

-Behçet (1958), Kıbrıs Türk Maarif Tarihi (1571-1968) adlı çalışmasında Hasan Behçet özellikle İngiliz Döneminde eğitim ile ilgili birçok konuyu ortaya koymuştur. Daha çok Evkaf Dairesi arşivindeki araştırmalara dayanılarak, Osmanlı Devrinden 1969 yılına kadar Kıbrıs Türk Maarifinin geçirdiği safhalar ele alınmıştır.

Osmanlı Devrinde Türk Maarifi

İngiliz Devrinde Türk Maarifi

Cumhuriyet Devrinde Türk Maarifi,

İle ilgili bölümler dökümanter açıdan oldukça zengin bir kaynak oluşturmaktadır. Araştırma özellikle İlköğretim açısından detaylı bir çalışmadır. Bunun yanında geniş çapta Maarif Encümeni kararlarına , Tali Okullar İdare Heyeti Kararlarına ve Türk İşleri Komisyonu'nun 1949 yılında Maarif için hazırladıkları rapora değinilmektedir.

-Süha (1971), "Kıbrıs'ta Türk Maarifi" adlı çalışmada Türk eğitim sistemi genel hatları ile ortaya konmuştur. Araştırma Uluslararası Birinci Tetkikler Kongresinde Türk heyeti tarafından sunulmuştur. Araştırmada İlköğretimle ilgili özel bilgiler verilirken Kıbrıs Türk eğitiminin genelinden de bilgiler verilmektedir.

-Cicioğlu(1983), 1571 yılından 1983 K.K.T.C. 'nin kuruluşuna kadar geçen sürede genel hatları ile Türk eğitim sistemini incelemiştir. Özellikle İngiliz Dönemi'nde İngilizlerin uyhulutmaya çalıştığı eğitim sisteminin taraflı ve baskıcı olduğu konusunda yorumlar getirmektedir.

-Nesim (1987), "Batmayan Eğitim Güneşlerimiz" adlı çalışmasında öğretmenlerin anılarına yer vermiş ve Kıbrıs Türk eğitim tarihine ışık tutmuştur. Eser beş bölümden meydana gelmiştir. Birinci bölümde genel olarak Kıbrıs eğitimine değinilmiş, ikinci bölümde "Unutulmayan Öğretmenler" başlığı altında önemli faaliyetler üstlenmiş , önemli görevlerde bulunmuş öğretmenler tanıtılmıştır.Üçüncü bölümde "Notlar-Ekler " başlığı altında 1960 sonrası dönemle ilgili önemli bilgiler verilmekte ve son olarak beşinci bölümde "Resimler" başlığı altında çeşitli yıllarda çekilmiş okullar , öğretmenler ve öğrencilerle ilgili fotoğraflar yer almaktadır.

-Aytekin (1991), "İttihat ve Terakki Dönemi Eğitim Yönetimi" adlı çalışmasında Kıbrıs'taki , eğitim konusuna değinmektedir. Ada'nıngenel eğitim durumunu ortaya koyan bu kitap özlü bilgiler sunmaktadır. Tanzimat döneminden sonra maarif teşkilatının 1909-1918 yılları arasında kalan devresini inceleyen ve doktora tezi olarak hazırlanan bu eserde Kıbrıs eğitimi " Milli Sınırlarımız Dışında Kalan Müstakil Sancaklarda Eğitim Müesseseleri" başlığı altında incelenmiştir.

-Aytekin (1993), “Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Eğitim Sistemindeki Yapısal Dönüşüm “adlı çalışmada Osmanlı döneminde , İngiliz döneminde ve Cumhuriyet döneminde meydana gelen önemli yapısal değişimlerden bahsetmektedir. Araştırmada Kıbrıs Türk Toplumunu eğitim sisteminin , Osmanlı – Türkiye Cumhuriyeti eğitim sistemi ile bütünleşme , Türk İşleri Komisyonu Ara raporu ve Talim Terbiye Komisyonu dönemi olmak üzere üç ana yapılanma dönemi geçirdiği belirtilmektedir.

-Artürk (2002), K.K.T.Cumhuriyeti , merkez ilkokullarında görev yapan yönetici, sınıf öğretmeni ve branş öğretmenleri üzerinde yaptığı araştırmada, yöneticilerin branş derslerine orta derecede destek sağladığı, rehberlik yapmadığı, bu durumda öğretmenin başarısının da orta derecede olduğu saptanmıştır.

-Dağdelen (2003), “ İlkokul Öğrencilerinin Saldırganlık Düzeyleri” konulu araştırmasını, K.K.T.Cumhuriyeti ilkokullarında eğitim gören 4. ve 5. sınıf öğrencilerine uygulamıştır.

-Erdoğan (2003), K.K.T.Cumhuriyeti ilkokullarında görev yapan 78 erkek yönetici üzerinde yaptığı araştırmanın sonuçlarına göre, çağımızda sürekli değişikliklere ayak uydurabilmek, eğitim sistemimize parlak gelecek sağlayabilmek , ancak uzman yöneticiler yetiştirmekle mümkün olacaktır. Terfi ettirileceklerin tarafsız ve objektif değerlendirmeler ışığında belirlenmeleri , alanında eğitim görmüş uzman kişiler olmaları gerektiği üzerinde durmaktadır.

-Vamık (2003), K.K.T.Cumhuriyeti’ndeki “İlkokul Müdürlerinin İş Doyumları” konulu araştırmasında varılan sonuç yaptıkları işin niteliği , yönetim ve denetim biçimi , iş karşılığı aldıkları ödentiler , kendilerine sağlanan yükselme , eğitim , yetiştirme ve geliştirme olanakları , çalıştıkları koşullar ve birlikte çalıştıkları iş

arkadaşları ile olan ilişkiler gibi örgütten kaynaklanan etkenlere de bağlı olduğu tesbit edilmiştir.

-Güenalp (2003), “ İlkokul Yöneticilerinin Denetim Ekililiği “ konusundaki araştırmasını , Girne ilçesindeki müdür ve muavinlerine anket uygulayarak yapmıştır.

-Altıntaş (2003), K.K.T.Cumhuriyeti’nde eğitim veren K.K.T.C. Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığına bağlı, Lefkoşa ilçesi ilkokulları bünyesindeki anasınıf ve müstakil anaokullarında görev yapan öğretmenler incelenmiş, araştırmanın sonuçlarına göre , öğretmenlere bu alanda hizmetiçi eğitim kursları yapılmalı , yaratıcılık güçleri geliştirilmelidir. Üniversitelerle işbirliği yapılmalı, aileler bu konuda aydınlatılmalı, okulların araç-gereç eksiklikleri tamamlanmalıdır.

-Taşker (2003), Bu araştırmada, K.K.T.Cumhuriyeti ilkokullarında görev yapan rehber öğretmenlerin hizmetleri ile Psikolojik Danışma Rehberlik ve Araştırma Merkezinin tanıtılması ve önemi incelenmiştir.

-Aksoy (2003), “Öğretmen Davranışlarının Öğrenci Başarısı Üzerindeki Etkisi” konulu araştırmada , öğretmenin öğrencinin başarısı üzerinde ne kadar etkili olduğu ortaya çıkarılmıştır.

-Erçin (2004), “ Sınıf Öğretmenlerinin İstenmeyen Öğrenci Davranışlarına İlişkin Görüşleri” araştırmasında K.K.T.C. İlkokullarında istenmeyen öğrenci davranışlarının ne düzeyde olduğu, sınıf öğretmenlerinin istenmeyen öğrenci davranışları ile hangi sıklıklarla karşılaştıklarını, istenmeyen davranışların nedenlerinin neler olduğuna ilişkin görüşlerini ve istenmeyen davranışlara karşı hangi yöntemlerin kullanıldığı bilimsel yollarla araştırılmıştır.

2.BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın evreni , örnekleme , verilerin toplanması ve verilerin değerlendirilmesine ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

A. Evren

Bu araştırmanın evreni Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı'na bağlı **İlköğretim Dairesi Müdürlüğü** ve **2003-2004 Öğretim Yılı'nda** İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne bağlı bulunan okullardır.

K.K.T.Cumhuriyeti merkezi Lefkoşa'da bulunan İlköğretim Dairesi,yasalarla belirlenmiş görevleri doğrultusunda ve yine yasalarla belirlenmiş görevleri yerine getirmek maksadıyla görevlendirilmiş bir müdür tarafından yönetilir. Yetki ve sorumlulukları doğrultusunda daire müdürü, dairesini ve dairesine bağlı okulları en iyi şekilde sevk ve idare eder.Müdür, yetki ve sorumluluklarını yerine getirirken Eğitim Bakanı ve Eğitim Bakanlığı müsteşarına karşı sorumludur.İlköğretim Dairesi'ne bağlı okullar K.K.T.C. geneline dağılmış , **7 Özel Okul, 4 Özel Eğitim Okulu** ile birlikte **toplam 110 okul 'dur**. Genel olarak bakıldığında bu okulların 30'u Lefkoşa'da , 17'si Güzelyurt'ta, 33'ü Gazimağusa'da, 13'ü İskele'de ve 17'si Girne'dedir.

Okullar ,Okul Müdürleri ve Müdür Yardımcıları tarafından yönetilirler. Bu yöneticiler İlköğretim Daire Müdürlüğüne karşı sorumludurlar.Verilere sayısal olarak bakıldığında 1Genel Müdürlük, 110 Okul , 83 Okul Müdürü , 66 Okul Müdür Muavini , 1173 öğretmen (geçici öğretmenlerle birlikte) ve 18586 öğrenci evreni oluşturmaktadır.

B. Örneklem

Tam örneklem kullanılmış, yani evrenin tamamı araştırma kapsamına alınmıştır

C. Verilerin Toplanması

Araştırma ,“ Literatür Taraması “ ile resmi ve bilimsel kaynaklar taranmış , bir “Bilgi Toplama Formu “ kullanılmıştır.

Bu amaçla konu ile ilgili tüm kaynaklar, eğitimle ilgili tutanaklar, kanunlar, tüzükler , yönetmelikler, genelgeler, müfredat programları , öğretmen anıları , devlet adamlarının demeçleri , konu ile ilgili yapılan reportajlar, gazete yazıları ve ders kitapları incelenmiştir.

D. Verilerin Değerlendirilmesi

Bu araştırmada K.K.T.C. ve Türkiye’ye ilişkin literatür izlenmiş , incelenen kaynaklar , bilgi toplama formu ve ilgililerle yapılan görüşmeler neticesinde elde edilen bilgiler araştırma tekniklerine uygun bir şekilde işlenmiştir.

Bilgi toplama aracı ve kaynaklardan elde edilen bilgiler araştırmanın amaç ve hedeflerine uygun olarak analiz edilmiştir.

3. BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde esas olarak **İlköğretim Dairesi ve Daire'ye bağlı okullar** ele alınmıştır. Daire ve daireye bağlı okulların Yönetim ve Yönetim Organları , bu organların görev ve sorumlulukları incelenmiş öğretmen , diğer yardımcı personel ve öğrenciler değerlendirilmiş eğitim programları üzerinde durulmuştur. Ancak İlköğretimi Merkezde bulunan daire ve ona bağlı okullar olarak daha iyi algılamak , var olan eğitim sistemi içindeki yerini ve önemini belirlemek için önce Eğitimin bağlı olduğu bakanlığı, merkez örgütünü , eğitimi düzenleyen genel esasları, eğitim sistemini ve Hukuki dayanaklarını ortaya koymakta büyük yarar görülmüştür.

Ülkede adının önünde “Milli” sözcüğü bulunan tek bakanlık olan “Eğitim Bakanlığı” Eğitimi planlar, organize eder, yönlendirir ve yönetir. Milli Eğitim Bakanlığı görevini yerine getirirken , Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde Eğitim Sistemini düzenleyen genel esasları dikkate almak durumundadır.

B. K.K.T.C. MİLLİ EĞİTİM SİSTEMİ

1. Kıbrıs Türk Milli Eğitim Sistemini Düzenleyen Genel Esaslar

a-Milli Eğitimin Düzenlenmesi (M.E.Y. Mad.4. 1986)

- Kıbrıs Türk Milli Eğitiminin düzenlenmesinde temel olan amaç ve ilkeler.
- Milli Eğitim sisteminin genel yapısını ve bu yapı içinde eğitim ve öğretim kurumlarının özel amaç ve görevleri ile işlevleri
- Öğretmenlik mesleği
- Okul, bina ve tesisleri
- Eğitim araç ve gereçleri
- Devletin eğitim ve öğretim alanındaki görev ve sorumluluklarına ilişkin temel kuralları

17/1986 sayılı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Milli Eğitim Yasa'sının bir sistem bütünlüğü içinde kapsadığı düzenlemelerdir.

b-Milli Eğitimin Genel Amaçları (M.E.Y.Mad.5. 1986)

(1)Atatürk İlke ve Devrimleri ile yurttaşlar arasında bir fikir ve duygu ortaklığını amaçlayan, çağdaşlaşmayı hedefleyen ve Türk milletini milli bilince vardırarak Atatürk milliyetçiliğine, demokrasi, sosyal adalet ve hukukun üstünlüğü ilkelerine bağlı, bunları koruyan ve geliştiren yurttaşlar olarak yetiştirmek;

(2)Kıbrıs Türk Toplumunun, varolma mücadelesinin özünde yatan gerçekleri bilen, mücadele tarihinin bilincine varan ve bu mücadeleye inançla bağlanan,manevi ve kültürel değerlerini koruyan ve geliştiren, yurdunu ve toplumunu seven, Anayurdu Türkiye'ye, Türk ulusuna, öz yurduna, toplumuna ve ailesine güçlü bağlarla bağlı, yurduna, toplumuna, laik devletine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bu bilinç ve nitelikleri sürekli davranışa dönüştürebilen, barışçı ancak haklarını korumasını bilen yurttaşlar olarak yetiştirmek;

(3) *Beden, zihin, ahlak ve duygu bakımından dengeli ve sağlıklı biçimde gelişmiş sağlam bir kişiliğe ve karaktere, bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insanı seven, insana ve insan haklarına saygılı girişime değer veren, toplumuna karşı sorumluluk duyan, her yönüyle gelişmiş gelişmiş, toplum ekonomisine katkıda bulunan toplum çıkarlarını kendi çıkarlarının üstünde tutan ve kendi mutluluğunu toplum refah ve mutluluğunda gören, toplumun varlığını ve devletini özenle koruyan, gelişmesine çalışan ve onu her türlü tehlikeye karşı savunan ve sonuna kadar direnen, cesur, kişilikli, yapıcı, yaratıcı ve verimli yurttaşlar olarak yetiştirmek;*

(4) *İlgi ve yeteneklerini değerlendirmek ve ortaya çıkarıp geliştirmek suretiyle, gerekli bilgi ve becerilerle donatmak; onlarla birlikte ve dayanışma ile iş görme alışkanlıklarını kazandırmak; onları bu yolla hayata hazırlamak ve onların, kendilerini ve ailelerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğu ve kalkınmasına katkıda bulunacak bir mesleğe sahip olmalarını sağlamak; böylece, bir yandan yurtdında refah ve mutluluğu artırmak; diğer yandan, toplumsal birlik ve bütünlük içinde ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmayı destekleyip hızlandıran; toplumunu ve ulusunu, çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı ve seçkin bir ortağı yapmak isteyen ve bu istek doğrultusunda sürekli çaba gösteren yurttaşlar olarak yetiştirmek;*

c-Milli Eğitimin Temel İlkeleri (M.E.Y. Mad.6-23, 1986)

1- Genellik ve Eşitlik

- Her yurttaş hiçbir ayırım gözetmeksizin öğrenim ve eğitim hakkına sahiptir.
- Eğitimde, hiçbir kişiye, aileye veya zümreye ayrıcalık tanınmaz.

2- Toplumun Gereksinimleri ve Bireyin Yetenekleri

- Milli Eğitim hizmeti, bireyin istek ve yeteneklerini gözeterek toplumun sosyal, ekonomik ve kültürel gereksinimlerine uygun olarak ve bireyleri, kalkınma

planları hedeflerine ulaşmada etkili olabilecekleri bilgi, yeterlilik ve becerilerle donatacak biçimde düzenlenir.

3-Yöneltme, Yetiştirme ve Başarı

-Bireyler bütün eğitimleri süresince, ilgi ve yetenekleri ölçüsünde ve doğrultusunda, çeşitli programlara veya okullara yöneltilerek toplumun yetişmiş insan gücü gereksinimleri gözetilerek yetiştirilirler.

-Kıbrıs Türk Milli Eğitim Sistemi ve sistemin gerektirdiği kurumlaşma ve örgütlenmeler, bu yöneltmeyi gerçekleştirecek biçimde düzenlenir ve uygulamaya konur.

-Yöneltmede rehberlik hizmetlerinden; başarının belirlenmesinde ise, objektif ölçme ve değerlendirme yöntemlerinden yararlanılır.

4- Zorunlu Eğitim ve Öğretim Hakkı

-Onbeş yaşına kadar süren eğitim, kız erkek ayırımı yapılmaksızın, her yurttaş için bir hak ve ödev olup zorunludur.

-Her yurttaş zorunlu olmayan eğitim veren öğretim kurumlarında, ilgi ve yetenekleri ölçüsünde, isteğe bağlı ve ücretsiz öğrenme hakkını kullanarak yararlanır.

-Zorunlu eğitim çağında her çocuğun yaş gruplarından kopmadan eğitim görmesi esastır. Ancak bu durum üstün yetenekli çocukların ileri öğrenimden yararlanmasını engellemez.

-Zorunlu eğitim çağında sınavların amacı, öğrencilerin öğrenim seviyelerini ve başarı durumlarını saptamak ve öğretimi değerlendirmektir.

5-Fırsat ve Olanak Eşitliği

-Toplum bireyelerine, eğitim görmede fırsat ve olanak eşitliği sağlar.

-Maddi olanaklardan yoksun başarılı öğrencilerin en yüksek eğitim basamaklarına kadar öğrenim görmelerini sağlamak amacıyla, devletin mali olanaklarına göre parasız yatılı, burs, kredi ve benzeri yollarla gerekli yardımlar yapılır.

-Durumları dolayısı ile özel eğitime gereksinimleri olan çocukları ve gençleri, topluma yararlı kılacak biçimde yetiştirmek ve onlara sağlıklı dengeli ve güçlü bir kişilik kazandırmak amacıyla, çağdaş ve bilimsel eğitim yöntem ve gözetilerek, gerek okul içinde gerekse okul dışında gerekli koruyucu, güçlendirici ve yetiştirici önlemler alınır

6-Süreklilik

-Bireylerin eğitimlerinin yaşam boyunca sürmesi esastır.

-Gençlerin eğitimlerinin yanında, hayata ve iş alanlarına olumlu bir biçimde uymalarına yardımcı olacak önlemler ile, yetişkinlerin sürekli eğitimlerini sağlayıcı önlemler almak temel bir eğitim görevidir. Bu görev, örgün açık ve yaygın eğitim kurumlarında, işbirliği ve eşgüdüm içinde ve belirli plan ve programlar izlenmek suretiyle yerine getirilir.

7- Her Yerde Eğitim

-Kıbrıs Türk Milli Eğitimi'nin amaçları yalnız örgün, açık ve yaygın eğitim kurumlarında değil, aynı zamanda evde, çevrede, işyerlerinde, her yerde ve her fırsatta gerçekleştirilmeye çalışılır.

-Eğitimle ilgili her türlü etkinlik, Kıbrıs Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygunluğu bakımından, Bakanlığın gözetim ve denetimine bağlıdır.

8- Karma Eğitim

Eğitim kurumlarında, kız ve erkek karma eğitim yapılması esastır. Ancak, eğitimin türüne ve gereksinime göre, bazı meslek okulları yalnızca kız veya erkek öğrencilere ayrılabilir.

9-Bilimsellik ve Çevresellik

-Her derece ve türdeki öğretim programları ve eğitim yöntemleri ile ders araç ve gereçleri bilimsel ve teknolojik esaslar ve yeniliklere, çevre ve ülke gereklerine ve koşullarına göre sürekli olarak geliştirilir.

-Eğitimde verimliliğin artırılması ve sürekli gelişme ve yenileşmenin sağlanması, ülke koşullarına uygun bilimsel araştırma ve değerlendirmelere göre gerçekleştirilir.

-Bilimsel ve teknolojik araştırmalarla kültürümüzü geliştirmeye yönelik bilimsel çalışma ve etkinlikler, öğretim kurumlarında ve diğer alanlarda maddi ve manevi bakımdan özendirilir ve desteklenir.

10-Planlılık

-Kıbrıs Türk Milli Eğitiminin gelişmesi, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınma hedeflerine uygun olarak ve eğitim –insangücü – istihdam ilişkileri gözetilmek suretiyle, mesleki ve teknik eğitime ağırlık verecek biçimde planlanır ve gerçekleştirilir. Bu yöndeki planlama ve gerçekleştirme çalışmaları, Bakanlık ve diğer ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği ve eşgüdüm içinde yürütülür.

-Mesleklerin basamakları ve her basamağın ünvan, yetki ve sorumlulukları mevzuata uygun olarak dikkate alınır ve her derece ve türdeki örgün ve yaygın mesleki ve teknik eğitim kurumlarının kuruluş ve programları, bu basamaklara uygun olarak planlanır ve düzenlenir. Bu kurumlardan çıkanların mesleklerinin ne olacağı bir tüzükle saptanır.

-Eğitim kurumlarının geliştirilmesinde, çevresel özellik ve gereksinimler de gözetilir ve bu kurumların yer , personel , bina , tesis ve ekleri donatım , araç , gereç ve kapasiteleri ile ilgili standartlara göre optimal büyüklükte kurulması veya mevcutların bu esaslara göre yeniden düzenlenmesi ve verimli olarak işletilmesi sağlanır.

11-Atatürk İlke ve Devrimleri İle Atatürk Milliyetçiliği

Kıbrıs Türk Milli Eğitim sisteminin her derece ve her türü ile ilgili eğitim ve öğretim programlarının hazırlanıp uygulanmasında Atatürk İlke ve Devrimleri ile Atatürk Milliyetçiliği temel olarak alınır.

12- Ulusal Ahlak ve Kültürün Geliştirilmesi

-Eğitimin her basamağında ve her türlü eğitim etkinliğinde , Türk ulusunun ahlak ve kültürünün korunup geliştirilmesine ve benimsenmiş ahlaki , manevi ve kültürel değerlerin öğretilmesine önem verilir.

13-Türk Dili ve Yabancı Dil Öğretimi

-Eğitim ve öğretimin Türk dilinde yapılması esastır.

-Eğitimin her basamağında ve her türünde , ulusal ve toplumsal birlik ve bütünlüğün sağlanmasında temel etkenlerden biri olan Türk dilinin tam anlamıyla öğretilmesine çalışılır.

-Yabancı dil öğretimi , öğrencilerin çok yönlü gelişmelerine olanak sağlayacak bir araç olarak değerlendirilir ve yabancı dil öğretiminde , gelişmiş tekniklerden yararlanılır.

-Yabancı dille öğretim yapan okullarda , Türk dili ve Türk kültürüne ilişkin derslerTürkçe okutulur.

14- Laik ve Din Kültürü Eğitimi

-Milli Eğitimde laiklik esastır.Bu ilkeye ters düşmemek koşuluyla öğretim kurumlarında din kültürü eğitimi yapılabilir.

15-Demokrasi Bilincinin Geliştirilmesi

-Güçlü ve dengeli , özgür ve demokratik bir toplum düzeninin gerçekleşmesi ve sürdürülmesi için yurttaşların sahip olmaları gereken demokrasi bilincinin , yurt yönetimine ait bilgi, anlayış ve davranışlarla sorumluluk duygusunun , Anayasa , yasalara , manevi ve toplumsal değerlere saygının , her türlü eğitim çalışmalarında öğrencilere kazandırılmasına ve bu yöndeki duygu ve davranışların geliştirilmesine özen gösterilir.

-Eğitim kurumlarında Atatürk milliyetçiliğine , Atatürk ilke ve devrimlerine aykırı, demokrasiyi ortadan kaldıracın siyasal ve ideolojik telkinler yapılmasına ve bu nitelikteki eylemlere karışılmasına hiçbir şekilde meydan verilmez.

16- Okul İle Ailenin İşbirliği

-Eğitim kurumlarında , amaçların gerçekleştirilmesine katkıda bulunmak üzere okul ile aile arasında işbirliği sağlanır ve bu amaçla okul-aile birlikleri kurulur.

17-Uyumluluk

-Kıbrıs Türk Milli eğitim kurumlarında uygulanan öğretim programları ile Türkiye'deki özdeş eğitim kurumlarında uygulanmakta olan öğretim programları arasında Kıbrıs Türk Toplumunun gereksinimleri de gözetilmek ve aşağıdaki (2) 'ci fıkra saklı kalmak koşuluyla uyum sağlanır.

-Eğitim programlarının düzenlenmesinde ve uygulanmasında sosyal bilgiler, yurttaşlık eğitimi, pratik beceri ve meslek eğitimi ile gerekli görülen diğer konularda , Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin özelliklerine ve gereksinimlerine önemle yer verilir ve bu özellik ve gereksinimlere uygun okullar açılabilir.

18- Eğitim Etkinliklerinin Yürütülmesi

-Eğitim ve öğretim etkinlikleri , (2) 'nci fıkra kuralları saklı kalmak koşulu ile devlet eli ile yürütülür.

-Eğitim ve öğretim etkinlikleri, 53. madde kurallarına bağlı olarak devletin gözetim ve denetimi altında, gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri eliyle de yürütülebilir.

-Ancak, gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri eliyle yürütülecek ilk , orta ve yüksek öğretimin geçerli bir yabancı dille yapılması esastır.

2. Milli Eğitim Sisteminin Genel Yapısı

1- Örgün ve Yaygın Eğitimin Kapsamı

-Kıbrıs Türk Milli Eğitim sistemi , örgün eğitim ve yaygın eğitim olmak üzere iki ana bölümden oluşur.

-Örgün Eğitim ; okul öncesi eğitimi , ilköğretimi , ortaöğretimi ve yüksek eğitimi kapsar.

-Yaygın Eğitim ; örgün eğitim dışındaki eğitim etkinliklerini kapsar.

2- Okul Öncesi Eğitim

-Okul öncesi eğitim ; ilköğretim yaşına gelmemiş çocukların eğitimini kapsar.

- Devlet eliyle yürütülecek okul öncesi eğitim bir veya iki yıl süreli olup okul öncesi eğitim çağı nüfusunun tümünü kapsayacak şekilde bir programa bağlı olarak yaygınlaştırılır.

Amaç ve görevleri

- Okul öncesi eğitimin amaç ve görevleri, Kıbrıs Türk Milli eğitiminin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak şunlardır:
- Çocukların beden , zihin ve duygu yönlerinden gelişmesini, iyi alışkanlıklar ve yararlı beceriler kazanmasını sağlamak;
- Çocukları her yönden ilk öğretime hazırlamak;
- Elverişsiz çevre ve aile koşullarından gelen çocuklara , uygun bir yetişme ortamı hazırlamak;
- Çocukların Türkçe 'yi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamak;

3- İlköğretim

- İlköğretim o yılın 31 Aralık gününden önce altı yaşını tamamlayan çocukların 11 yaşını tamamlayıncaya kadar süren eğitim ve öğretimlerini kapsar. Zorunlu ilköğretim çağı, çocuğun altı yaşını tamamladığı yılın Ağustos ayının son gününü izleyen öğretim yılı başında başlar.

Amaç ve Görevler

- İlköğretimin amaç ve görevleri, Kıbrıs Türk milli eğitiminin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak şunlardır:
- Öğrencilere, Atatürk ilke ve devrimleri ile Atatürk milliyetçiliğini ve toplumsal mücadelemizin kökeninde yatan gerçekleri öğretmek;
- Çocuklara, iyi birer yurttaş olarak yetişebilmeleri için gerekli temel bilgi, beceri, davranış ve alışkanlıkları kazandırmak;
- Çocukları, ilgi ve yetenekleri yönünde yetiştirerek onları toplumsal yaşama ve üst öğrenime hazırlamak;
- Çocukların estetik duygularını geliştirmek, onlara doğruyu, güzeli ve iyiyi görebilme yeteneğini kazandırmak ve onlarda, birlikte hareket etme, işbirliği, yardımlaşma, arkadaşlık, insan sevgisi gibi üstün duyguları yaratmaktır.

4- Ortaöğretim

Ortaöğretim, ilköğretime dayalı en az altı yıl süreli eğitimin tümünü kapsar.

İlköğretimi tamamlayan her öğrenci, ortaöğretime devam etme ve ortaöğretim olanaklarından ilgi ve yetenekleri ölçüsünde yararlanma hakkına sahiptir.

Amaç ve Görevler

Ortaöğretimin amaç ve görevleri, Kıbrıs Türk milli eğitiminin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak şunlardır:

- *Atatürk milliyetçisi doğrultusunda sosyal ve kültürel bütünleşmeyi sağlamak ve korumak;*
- *Tüm öğrencilere ortaöğretim düzeyinde asgari ortak bir genel kültür vermek suretiyle, onlara kişi ve toplum sorunlarını tanıma, bunlara çözüm yolları arama ve toplumun ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunma bilincini ve gücünü kazandırmak;*
- *Öğrencileri, toplum ekonomisinin gereklerini de gözeterek çeşitli programlar çerçevesinde ilgi ve yeteneklerine göre geliştirerek yüksek öğretime veya hem mesleğe hem yüksek öğretime veya toplumsal yaşama ve iş alanlarına hazırlamak.*

5- Yüksek Öğretim

Yüksek öğretim, ortaöğretime dayalı en az iki yıllık yüksek öğrenim veren eğitimin tümünü kapsar.

Liselerden herhangi birini başarı ile tamamlayan öğrenciler, yüksek öğrenim kurumlarının koşullarına bağlı olmak kaydıyla, bu kurumlardan yararlanma hakkına sahiptirler.

Amaç ve Görevler

Yüksek öğretimin amaç ve görevleri, Kıbrıs Türk milli eğitiminin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak şunlardır:

- Atatürk milliyetçisi doğrutusunda sosyal ve kültürel bütünleşmeyi sağlamak ve korumak;
- Öğrencileri, ilgi ve yetenekleri ölçüsünde ve doğrutusunda yurdun ve toplumun en üst düzeyde ve çeşitli alanlardaki insan gücü gereksinimlerine göre yetiştirmek;
- Çeşitli düzeylerde ve özellikle toplumsal gereksinimlere uygun alanlarda bilimsel öğretim yapmak;
- Yurdumuzu ilgilendirenler başta olmak üzere ; sosyal, ekonomik, kültürel konularla, genel ve teknik eğitimle ilgili her türlü sorunu bilimsel yöntemlerle çözümlmek için, bilimleri genişletip derinleştirici inceleme araştırmalarda bulunmak ve bu konuda kamuoyunu aydınlatıcı sözlü, yazılı ve benzeri yollarla yayınlar yapmak;
- Yurdun kalkınma ve gelişmesini etkileyen sorunları çok yönlü bir biçimde ve bilimsel bir yaklaşımla öğretim, inceleme ve araştırma konusu yapmak; bulguları, sonuçları ve önerileri genelde toplumun ve özelde yasama ve yürütme organları ile sorunlardan etkilenen diğer toplum kesimlerinin yararlanmasına sunmak;
- Yaygın eğitim hizmetlerinde bulunmak;

6-Özel Eğitim

Bedenen ve zihnen özürlü olup özel bir eğitim ve öğrenime gereksinimi olan okul öncesi eğitim yaşına ulaşmış çocukların on sekiz yaşına kadar olan eğitimlerinin tümünü kapsar.

- Özel eğitime gereksinen her öğrenci zorunlu eğitim çağında iken ilgi ve yeteneği oranında, zorunlu olarak özel eğitimden parasız veya parasız yatılı yararlanma hakkına sahiptir. Ancak , zorunlu eğitim yaşı dışında da özel eğitim görmek isteyenlere, gerekli eğitim olanağı devletçe sağlanır.

Amaç ve Görevleri

Özel eğitimin amaç ve görevleri, Kıbrıs Türk milli eğitiminin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak şunlardır:

- *Atatürk ilke ve devrimleri ile Atatürk milliyetçiliği ile belirlenen doğrultuda sosyal ve kültürel bütünleşmeyi sağlamak;*
- *Özel eğitim gereksiniminde olan her öğrenciye ilgi ve yeteneklerini azami derecede geliştirme fırsat ve olanağı vermek;*
- *Bu öğrencileri, kendilerine ve topluma yararlı yurttaşlar olarak yetiştirmek, gerektiğinde mesleki rehabilitasyonlarını sağlamak.*

7- Yaygın Eğitim

Yaygın eğitimin özel amacı, Kıbrıs Türk milli eğitiminin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak, örgün eğitimden yararlanamamış veya örgün eğitimin herhangi bir kademesinden ayrılmış veya herhangi bir kademesinde bulunan yurttaşlara, örgün eğitim yanında veya dışında verilen eğitimin tümünü kapsar.

Amaç ve Görevler

Yaygın eğitimin amaçları, Kıbrıs Türk milli eğitiminin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak şunlardır:

- *Yurttaşlara okuma ve yazma öğretmek ve örgün eğitimden yararlanmamış olanlara eksik eğitimlerini tamamlamaları için sürekli eğitim olanakları hazırlamak;*
- *Yurttaşlara, çağın bilimsel, teknolojik, sosyal ve kültürel gelişmelerine uyumlarını sağlayıcı eğitim olanakları hazırlamak;*
- *Milli benliğimizi ve kültür değerlerimizi koruyucu, geliştirici, tanıtıcı ve benimsetici nitelikte eğitim yaparak Atatürk milliyetçiliği doğrultusunda sosyal ve kültürel bütünleşmeye katkıda bulunmak ;*

- Toplu yaşama ,dayanışma , yardımlaşma, birlikte çalışma, örgütlenme ve kendi toplumsal kaynaklarını koruyup geliştirme anlayış ve alışkanlıklarını kazandırmak;
- Sağlıklı yaşama biçim ve yöntemlerini benimsetmek, boş zamanları iyi ve yararlı bir biçimde değerlendirme beceri ve alışkanlıklarını kazandırmak;
- Kısa süreli ve kademeli eğitim uygulayarak ekonomimizin gelişimi doğrultusunda, plan hedeflerine ve istihdam politikasına uygun meslekler edinmelerini sağlayıcı olanakları hazırlamak;
- Çeşitli mesleklerde çalışmakta olanların hizmet içinde daha iyi yetişmeleri ve gelişmeleri için gerekli bilgi ve becerileri kazanmak;

Tablo 2 :
K.K.T.C Eğitim Sisteminde Yapı :

Yaş	Sene						
23	17						
22	16						
21	15						
20	14						
19	13	YÜKSEK ÖĞRENİM				TEKNİK LİSE	TURİZM OTELÇİLİK
18	12	LİSE	LİSE KOLEJ	MESLEK LİSESİ	PRATİK SANAT OKULU		
17	11						
16	10					ORTAOKUL KOLEJ	ORTAOKUL GÜZEL SANATLAR
15	9	ORTAOKUL					
14	8						
13	7	İLKOKUL					
12	6						
11	5						
10	4						
9	3						
8	2						
7	1						
6	5	OKUL ÖNCESİ EĞİTİM					

ÖZEL EĞİTİM

İŞİTME ENGELLİLER ZİHNSEL ENGELLİLER

0 - 18 SPASTİKLERÖZEL EĞİTİM VE REHABİLİTASYON MERKEZİ

KÖY KADIN KURSU

3. K.K .T.C. Anayasasında Milli Eğitim

Öğrenim ve Eğitim Hakkı

- Kimse, öğrenim ve eğitim hakkından yoksun bırakılamaz.
- Her türlü öğretim ve eğitim etkinliği Devletin gözetim ve denetimi altında serbesttir.
- Çağdaş bilim ve eğitim ilkelerine aykırı öğretim ve eğitim yerleri açılamaz.
- Halkın öğrenim ve eğitim gereksinimlerini sağlama Devletin başta gelen ödevlerindendir.
- Devlet , bu ödevini, Atatürk İlkeleri ve Devrimleri doğrultusunda, ulusal kültür ve manevi değerlerle bezenmiş bir muhteva, çağın ve teknolojinin gelişmesine, kişinin ve toplumun istek ve gereksinimlerine yanıt verecek planlı bir şekilde yerine getirir.
- Her çocuk , kız erkek ayrımı yapılmaksızın onbeş yaşına kadar zorunlu; onsekiz yaşına kadar ücretsiz öğrenim hakkına sahiptir.
- Devlet durumları dolayısıyla okul içi ve dışında özel eğitime gereksinimleri olanları topluma yararlı kılacak şekilde yetiştirmek için gereken önlemleri alır.
- Devlet, maddi olanaklardan yoksun başarılı öğrencilerin, en yüksek öğrenim derecelerine kadar çıkmalarını sağlamak amacıyla burslar ve başka yollarla gerekli yardımları yapar.

C. Yönetim ve Yönetim Organları

Çağımızda Yönetme işi bir sanat olarak değer bulur. Buna göre iyi bir yönetici olmak, iyi bir sanat üretmekle eşdeğer kabul edilebilir. Yönetmek sevk ve idare etmek demektir. Ekonomiye yönetmek önemli bir iştir, siyasetten herhangi bir partiyi veya kuruluşu yönetmek de önemlidir. Elbette orduyu, hükümeti ve nihayet, devleti yönetmek çok önemli olabilir.

Ancak eğitimin herhangi bir kademesinde yönetici olarak eğitimi yönetmek çok daha önemli olmalıdır.

Bu nedenle eğitim yöneticisi kendisinden ne beklendiğini bilerek, sorumluluklarının farkında olarak görevini yerine getirmeye çalışmalı ve **lider** olduğunu unutmamalıdır.

Bir eğitim yöneticisinin kendisinden beklenen görevleri etkin bir şekilde yerine getirebilmesi için **vizyon** sahibi olmalıdır. Vizyon sahibi bir yönetici önce hedeflerini belirler, sonra içinde bulunduğu durumu sorgular ve olumsuzlukları ortaya koyar. Belirlenen hedeflere varmak olumsuzlukların ortadan kaldırılması ile mümkündür. Bunun için karar vermek önemlidir. Bir yöneticinin kendi inisiyatifi kullanabilmesi bu anlamda çok önemlidir. İnisiyatif kullanmayan eğitim yöneticisi vizyon sahibi olamaz ve kendini gerektiği kadar geliştiremez. Böyle bir eğitim yöneticisinin yönettiği eğitim kurumları ise modern çağın getirdiği yeniliklere ayak uyduramaz ve çağ dışı kurumlar olarak kalır.

Bir eğitim yöneticisi hangi kademedede olursa olsun, çağ dışı kalmak istemiyorsa lider olduğunu hatırlamalı ve liderlik özelliklerini yerine getirmelidir. Lider, yönetici bulunduğu kurumla ilgili amaç ve yön belirleyerek personeli güdüleyecek paylaşımcı bir sistem oluşturmalı, danışmanlık yapabilmeli, **lider** olduğu grubu temsil edebilmeli, içinde bulunduğu sosyal, kültürel ve ekonomik değişimlerin ve gelişmelerin farkında olup, kendi liderlik yaklaşımlarını, bu gelişme ve değişimlere uyarlayabilmelidir. Dürüst ve güven verici olmalı, ayrıca değerlendirmelerinde istikrar gösterebilmelidir.

Bütün bunlara sahip olan bir yönetici aynı zamanda bir liderdir diyebiliriz. Ancak böyle bir yönetici içinde bulunduğu ortamla ilgili olumsuzlukları ve belirsizlikleri ortadan kaldırmak veya azaltarak o ortamı çalışanları için arzulanan ve mutlu olunan bir yuva haline dönüştürebilir.

K.K.T.Cumhuriyeti'nde İlköğretim kapsamında bulunan okullar Lefkoşa'da Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı, İlköğretim Dairesi Müdürlüğü tarafından yönetilmekte ve yönlendirilmektedir. İlköğretim Dairesindeki Yönetim ve Yönetim Organları olarak iki başlık altında ele alınmıştır:

1- Merkez Yönetim ve Yönetim Organları

2-Merkeze Bağlı Okulların Yönetim ve Yönetim Organları

1-Merkez Yönetim ve Yönetim Organları

Merkez sözcüğü ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Devleti'nin Başkenti Lefkoşa'da bulunan Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığına bağlı **İLKÖĞRETİM DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜ** kastedilmektedir.

a) İlköğretim Dairesi Kadroları

Tablo:3
İlköğretim Dairesi Kadroları

Kadro Sayısı	Kadro Adı	Hizmet Sınıfı	Derece	Barem
1	Müdür	Yöneticilik Hizmetleri Sınıfı (Üst Kademe Yöneticisi)	II	18-A
1	Müdür muavini	Yöneticilik Hizmetleri Sınıfı (Üst Kademe Yöneticisi Sayılmayan Diğer Yöneticiler)	II	17-A
3	Eğitim-Öğretim Uzmanı	Eğitim Hizmetleri Sınıfı	I	15-16
1	Ambar Emni	Mali Hizmetler Sınıfı	III	10-11-12
1	I.Sınıf Katip	Kitabet Hizmetleri Sınıfı	II	11-12
2	II. Sınıf Katip	Kitabet Hizmetleri Sınıfı	III	9-10
3	Katip Yardımcısı	Kitabet Hizmetleri Sınıfı	IV	5-6-7-8
30	Sekreter (okul)	Kitabet Hizmetleri Sınıfı	IV	5-6-7-8
1	I.Sınıf Odacı	Odacı ve Şoför Hizmetleri Sınıfı	I	8-9
1	II. Sınıf Odacı	Odacı ve Şoför Hizmetleri Sınıfı	II	4-5-6-7
1	Şoför	Araç Sürücülüğü ve Araç Bakım Onarım Hizmetleri Sınıfı	I	7-8-9-10
11	Şoför	Araç Sürücülüğü ve Araç Bakım Onarım Hizmetleri Sınıfı	II	4-5-6
202	İşçi (Okul Hademesi, ambar işçisi)			
258	TOPLAM			

Kadronun büyük bir kısmını , %78 'ini işçi kadrosu, %11.9'u sekreter kadrosu, % 4.2'ni de şoför kadrosu tutmaktadır.

b)İlköğretim Dairesinin Kuruluş Amacı

Dairenin kuruluş amacı , Milli Eğitim Yasası kurallarına uygun olarak; Milli Eğitimin genel amaçları ve temel ilkeleri doğrultusunda örgün eğitim yapan bağlı kuruluşların saptanmış öğretim programları ile yöntemlerine uygun etkinlikte bulunmalarını sağlamak ve bu yöndeki gerksinimlerini plan ve programa dayalı olarak sağlayıp, yönetimlerini düzenlemektir.

c)İlköğretim Dairesinin Görevleri

- Bağlı kuruluşlardaki, eğitim, öğretim etkinliklerinin saptanmış öğretim programları ve yöntemleri çerçevesinde yürütülmesini sağlamak;*
- Bağlı kuruluşların çalışmalarını kollamak, bu çalışmalara yön vermek, kuruluşlar arasında işbirliği yapılması sağlamak;*
- Kent, kasaba ve köylerde okul ve sınıflar açılması kapatılması veya yerlerinin değiştirilmesi, gerekli görülen hallerde öğrencilerin başka bir okula taşınmaları için Bakanlığa önerilerde bulunmak;*
- Bağlı kuruluşların öğretmen, bina, araç-gereç ve diğer hizmetli gereksinimlerini saptamak, bunlar için gerekecek mali yükümlülüklerinin bütçede yer almasını sağlamak;*
- Daire kadrolarında görevli personel ile bağlı kuruluşlarda görev yapan yönetici, öğretmen, kitabet hizmetleri sınıfı personeli ve işçilerin ilgili yasalara uygun olarak özlük işlerini yürütmek;*
- Bağlı kuruluşlarda görev yapanlar için gerekli görülen hizmetiçi eğitimi bir plan ve programa bağlamak ve yapılmasını sağlamak için Bakanlığa öneride bulunmak;*
- Bağlı kuruluşların etkinliklerini sürdürmelerinde gerekli olan yasa, tüzük ve yönetmeliklerin hazırlanmasında görev almak;*
- Bağlı kuruluşlarda çalışanların özlük işlerinin yürütülmesini sağlamak;*

- Aynı tür ve seviyedeki özel okulların açılması ve çalışmaları ile ilgili görevleri Bakanlık adına yürütmek;ve
- Bakanlıkça verilen diğer uygun görevleri yürütmek.

Merkez Yönetim ve Yönetim Organları , Daire Müdürü, Müdür Muavini ve Eğitim- Öğretim Uzmanlarından oluşmaktadır. Bu yöneticilerin görev, yetki ve sorumlulukları İlköğretim Dairesinin 68/1989 sayılı Kuruluş , Görev ve Çalışma Esasları Yasası'nda Belirtilmiştir.

d)İlköğretim Dairesi Müdürünün Görev, Yetki ve Sorumlulukları

- Bağlı kuruluşlarda Milli Eğitimin genel amaç ve temel ilkeleri doğrultusunda eğitim ve öğretim yapılmasını sağlar;
- Bağlı kuruluşların çalışmalarını kollar, yön verir, aralarındaki koordinasyonu sağlar, eğitim-öğretim ve yönetim çalışmalarını düzenler, yürütür ve denetler;
- Bağlı kuruluşların, öğretmen ve diğer personel ile bina araç-gereç gereksinimlerinin saptanmasını ve bunların temini için gerekli işlemlerin yapılmasını sağlar;
- Eğitim ve öğretimle ilgili ve diğer daireleri ilgilendiren konularla ilgili müdürle işbirliği yapar;
- Gerektiğinde İlköğretim kurumlarında eğitim ve öğretimle ilgili kurslar açılmasını ve bunların yürütülmesini sağlar;
- Bağlı kuruluşlardaki, her türlü eğitim-öğretimin verimli ve başarılı olması için inceleme ve denetlemeler yapar veya Bakanlığa bağlı diğer dairelerden gelen plan , program raporlarını değerlendirerek gerekli önlemleri alır;
- Bağlı kuruluşlarda görev yapanların yetiştirilmeleri hususunda gerekli görülecek hizmetiçi eğitimin, ilgili kuruluşlarla işbirliği yaparak bir plan ve program dahilinde yapılmasını sağlar;
- Bağlı kuruluşların etkinliklerini sürdürmelerinde gerekli olan yasa, tüzük ve yönetmeliklerin hazırlanmasında görev alır;

-Bağlı kuruluşlarda, görevli öğretmen ve diğer personelin atanma, yükselme, yer değiştirme ve disiplin işlemleri ile ilgili olarak Bakanlığa öneri ve tavsiyelerde bulunur;

-Eğitim ve öğretim sorunlarının incelenmesinde, program altına alınmasında, planlı eğitimin gerçekleşmesinde Bakanlık ile ilgili dairelerin yapacağı çalışmalarda görev alır ve bağlı kuruluşlara dönük alınması gerekli önlemlere ilişkin önerilerde bulunur;

Bağlı kuruluşlardaki öğretmenlerin sicil raporları ile öğrenci başarı istatistiklerini ve kuruluş raporlarını değerlendirir ve düzgün tutulmalarını sağlar;

-Bakanlığın görevleri çerçevesinde eğitim, öğretim ve yönetim konularında Bakanlıkça düzenlenen toplantılara katılır ve bu konularda Bakanlıkça oluşturulan ilgili üst düzey kurullarında üyelik yapar, görev alır;

-Bakan ve müsteşar tarafından verilecek mevkiine uygun diğer görevleri yerine getirir; görev alır;

-Görevlerinin yerine getirilmesinden Bakan ve Müsteşara karşı sorumludur.

e)İlköğretim Dairesi Müdür Muavininin

Görev, Yetki ve Sorumlulukları

-Müdüre görevlerinin yerine getirilmesinde yardım eder ve yokluğunda ona vekalet eder;

-Bağlı kuruluşların bina, araç-gereç ile öğretmen ve diğer personel gereksinimlerini saptar, temini için tavsiyelerini rapora bağlar;

-Daireye bağlı kuruluşların çalışmalarını kollar ve yönetim bakımından Müdür adına denetler, kuruluşlar ile öğretmenler hakkında verilen çalışma raporlarını değerlendirir, alınması gereken önlemleri saptar ve rapora bağlar;

-Bağlı kuruluşlarda kullanılan basılı evrak, fiş ve benzeri yönetim evraklarının eş örneklenmesini (standardizasyonu) sağlar. Ders dışı okul etkinlikleri yoluyla sağlanan gelirlerin muhafazası ve harcanmasına ilişkin gerekli kollamayı yapar veya yapılmasını sağlar;

-Öğretmenlerin künye **defterlerini** düzenli bir biçimde tutar, öğrenci ve öğretmen istatistikleri ile başarı istatistikleri hakkında yıllık raporlar düzenler;

-Dairede görevli uzman ve memurların verimli çalışmasını sağlar ve bağlı kuruluşların geliştirilmesine ilişkin raporları değerlendirir;

-Müdür tarafından verilecek mevkiine uygun diğer görevleri yerine getirir;

-Görevlerinin yerine getirilmesinden Müdüre karşı sorumludur.

f) İlköğretim Dairesi Eğitim- Öğretim Uzmanının Görev, Yetki ve Sorumlulukları

-Okul içi ve okullararası etkinlikleri koordine eder;

-Milli günlerin kutlanmasında ve diğer anma günlerinde görev yapar ve benzeri görevleri koordine eder;

- Okullardan gelen istatistiki verileri toplar, yorumlar, rapor ve öneriler ortaya koyar;

-Okul idareciliği görevlerini Müdür adına koordine eder ;

-Daire Müdür ve Müdür Muavini tarafından verilecek mevkiine uygun diğer görevleri yerine getirir; ve

-Görevlerinin yerine getirilmesinden Müdür ve Müdür Muavinine karşı sorumludur;

g) İlköğretim Dairesi Müdürünün Göreve Atanması ve Görevden Alınması

İlköğretim Dairesi Müdürlüğü, Üst Kademe Yöneticiliği ile isimlendirilmiş siyasi bir mevkidir. Atanması; Milli Eğitim ve Kültür Bakanı, müdürlüğe uygun olan kişiyi saptar ve atama istemini Başbakan ve Cumhurbaşkanı'na bildirir. Bu teklif Başbakan ve Cumhurbaşkanı tarafından da uygun bulunursa üçlü kararname imzalanır ve atama gerçekleştirilmiş olur.

İlköğretim Dairesi Müdürünün görevden alınması da yine Milli Eğitim ve Kültür Bakanı, Başbakan ve Cumhurbaşkanı'nın birlikte imzaladıkları üçlü kararname ile gerçekleşir.

h) İlköğretim Dairesi Müdür Muavini ve Eğitim-Öğretim Uzmanının Göreve Atanması ve Görevden Alınması

İlköğretim Dairesi Müdür Muavini Yöneticilik Hizmetleri Sınıfında , Eğitim-Öğretim Uzmanları ise Eğitim Hizmetleri Sınıfında bulunan yöneticilerdir. Bu yöneticilerin, göreve atanmaları ve görevden alınmaları Kamu Hizmeti Komisyonu tarafından gerçekleştirilir. Atamalar, ihtiyaca göre açılan münhallere ilgi duyanların müracaat etmeleri ve Kamu Hizmeti Komisyonunun sözlü veya yazılı , ya da hem sözlü hem de yazılı yaptığı sınavlarla uygun kişilerin belirlenmesiyle gerçekleşir.

Görevden alınmalar ise atanan kişinin yetersizliği, başarısızlığı veya kişinin görevden çekilmek istemesi durumları ile yine Kamu Hizmeti Komisyonu tarafından gerçekleştirilir.

2) Merkeze Bağlı Okulların Yönetim ve Yönetim Organları

İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne bağlı okullar bu çalışmada ; İlkokullar , Bünyesinde anasınıfı olan ilkokullar, bünyesinde okul öncesi-anasınıfı olan ilkokullar, Küçükler ilkokulu (anasınıf-1-2), Büyükler ilkokulu (3-4-5), Anaokullar olmak üzere altı türde tasnif edilmiştir.

İlköğretim Dairesine bağlı okullarda sorumlu yöneticiler sırası ile Müdür, Başmuavin, Muavin ve sorumlu öğretmenler'dir. Bu yöneticilerin görev, yetki ve sorumlulukları 25/1985 sayılı Öğretmenler Yasası ile belirtilmiştir.

a) İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne Bağlı Okulların

Bölgelere göre Dağılımı

Tablo:4
Lefkoşa ve Bölgesi Okulları

Okulun Adı	Türü
Lefkoşa KTEV Anaokulu	4 Yaş
Cihangir Anaokulu	4 Yaş
Hisarüstü Anaokulu ve Özel Eğitim Merkezi	4 Yaş + Özel Eğitim
Gaziköy Anaokulu	4 Yaş + Anasınıf
Yenicami Okul Öncesi Eğitim Merkezi	4 Yaş + Anasınıf
Gülenyüzler Anaokulu	Anasınıf
Yeniyüzyıl Anaokulu	Anasınıf
Fazıl Plümer Anaokulu	Anasınıf
Arabahmet İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Çağlayan C. İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Şht. Doğan Ahmet İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Akıncılar İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Balıkesir-Meriç İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Dilekkaya İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Dr. Fazıl Küçük İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Gönyeli İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Haspolat İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Alayköy İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Şht. Mehmet Eray İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Levent Primary School	Anasınıf + İlkokul
The Future AmericanElementary School	Anasınıf + İlkokul
Değirmenlik İlkokulu	4 Yaş + Anasınıf + İlkokul
Yakın Doğu İlkokulu	4 Yaş + Anasınıf + İlkokul
Düzova İlkokulu	Anasınıf + Küçükler (I- II)

Atatürk İlkokulu	İlkokul
Gelibolu İlkokulu	İlkokul
Necati Taşkın İlkokulu	İlkokul
9 Eylül İlkokulu	İlkokul
Şht. Ertuğrul İlkokulu	İlkokul
Şht. Tuncer İlkokulu	İlkokul

Lefkoşa ve Bölgesi İlkokullarından %10'nu sadece 4 Yaş, % 6.6 'sında 4 Yaş + Anasınıf, % 10'nu sadece Anasınıf, % 43'ü Anasınıf + İlkokul, % 6.6 'sı 4 Yaş + Anasınıf + İlkokul , % 20 'si ise İlkokul olarak hizmet vermektedir.

Tablo: 5

Güzelyurt ve Bölgesi Okulları

Okulun Adı	Türü
Akçay Anaokulu	4 Yaş
Kalkanlı Anaokulu	4 Yaş
Yayla Anaokulu	4 Yaş
Gaziveren Anaokulu	4 Yaş + Anasınıf
Güzelyurt Atatürk Maarif Anaokulu	Anasınıf
Bostancı Fikri Karayel İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Doğancı İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Gemikonağı İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Lefke İstiklal İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Serhatköy İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Yedidalga İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Yeşilyurt İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Zümrütköy İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Kurtuluş İlkokulu	İlkokul
Aydinköy ilkokulu	İlkokul

Bariş İlkokulu	Küçükler Okulu (I-II)
Özgürlük İlkokulu	Büyükler Okulu (III-IV-V)

Güzelyurt ve Bölgesi İlkokullarından %17'si sadece 4 Yaş, % 5.8'i Anasınıf, % 47'si Anasınıf + İlkokul, % 11.7'si de ilkokul olarak hizmet vermektedir.

Tablo: 6
Gazimağusa ve Bölgesi Okulları

Okulun Adı	Türü
Tuzla Şht. Özdemir Anaokulu	4 Yaş + Anasınıf
Gazimağusa Maarif Anaokulu	Anasınıf
Alasya Vakıf Anaokulu	Anasınıf
Yıldırım İlkokulu	Anasınıf + Küçükler (I-II)
Şht. Hüseyin Akil İlkokulu	Küçükler (I-II)
Alasya İlkokulu	Büyükler (III-IV-V)
Akova İlkokulu	Büyükler (III-IV-V)
Canbulat İlkokulu	İlkokul
Gazi İlkokulu	İlkokul
Karakol İlkokulu	İlkokul
Eşref Bitlis İlkokulu	İlkokul
Yeniboğaziçi İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Ulukışla İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Türkmenköy İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Sütlüce İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Serdarlı İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Pile İlkokulu	Anasınıf + İlkokul

Güvercinlik İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Dörtüol İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Çayönü İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Polatpaşa İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Şht. Mustafa Kurtuluş İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Şht.Osman Ahmet İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Şht. Zeki Salih İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Beyarmudu İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Mormenekşe İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Şht. Salih Terzi İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Doğu Akdeniz İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Akdoğan Dr. Fazıl Küçük İlkokulu	4 Yaş + Anasınıf + İlkokul
Alaniçi İlkokulu	4 Yaş + Anasınıf + İlkokul
Geçitkale İlkokulu	4 Yaş + Anasınıf + İlkokul
İnönü İlkokulu	4 Yaş + Anasınıf + İlkokul
Tatlısu İlkokulu	4 Yaş + Anasınıf + İlkokul
Vadili İlkokulu	4 Yaş + Anasınıf + İlkokul

Gazimağusa ve Bölgesi İlkokullarından % 2.9'u 4 Yaş + Anasınıf, % 5.8'i sadece Anasınıf, %20'si İlkokul, % 50'si Anasınıf + İlkokul, % 17.6 sı ise 4Yaş + Anasınıf + İlkokul olarak hizmet vermektedir.

Tablo: 7
İskele ve Bölgesi Okulları

Okulun Adı	Türü
------------	------

Aygün Anaokulu	4 Yaş + Anasınıf
Boğaziçi İlkokulu	4 Yaş + Anasınıf + Küçükler(I-II)
Şht. İlker Karter İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Büyükkonuk İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Çayırova İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Kaplıca İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Kumyalı İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Mehmetçik İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Şht. Menteş Zorba İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Yedikonuk İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Ziyamet İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Dipkarpaz İlkokulu	4 Yaş + Anasınıf + İlkokul
Yenierenköy İlkokulu	4 Yaş + Anasınıf + İlkokul

İskele ve Bölgesi İlkokullarından % 7.7'si 4 Yaş + Anasınıf, %7.7'si 4 Yaş + Anasınıf + Küçükler, % 69.2'si Anasınıf + İlkokul , % 15.3'ü de 4 Yaş + Anasınıf + İlkokul olarak hizmet vermektedir.

Tablo:8

Girne ve Bölgesi Okulları

Okulun Adı	Türü
Osman Türkay Anaokulu	4 Yaş
Girne Maarif Anaokulu	Anasınıf
23 Nisan İlkokulu	İlkokul
GAÜ The American Elementary School	İlkokul

Ability Primary School	İlkokul
Ağırdağ- Dağyolu İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Alsancak İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Bahçeli İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Çamlıbel Aysun İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Çatalköy İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Esentepe İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Karşıyaka Merkez İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Mehmet Boransel İlkokulu	Anasınıf + İlkokul
Sunny Lane Primary School	Anasınıf + İlkokul
Dikmen İlkokul	4 Yaş + Anasınıf + İlkokul
Karaoğlanoğlu İlkokulu	4 Yaş + Anasınıf + İlkokul
Lapta İlkokulu	4 Yaş + Anasınıf + İlkokul
Tepebaşı İlkokulu	4 Yaş + Anasınıf + İlkokul

Girne ve Bölgesi İlkokullarından % 5.5' i sadece 4 Yaş, % 5.5'i sadece Anasınıf, % 16.6 'sı İlkokul , % 50 'si Anasınıf + İlkokul , % 22.2 2si de 4 Yaş + Anasınıf + İlkokul olarak hizmet vermektedir.

**b) İlköğretim Dairesine Müdürlüğüne Bağlı Okullarda Yasa İle
Belirlenmiş Müdür, Müdür Muavini ve Öğretmen Kadroları
(Ö.Y. 1. cetvel 25/ 1985)**

Tablo: 9

İlköğretim Dairesi Müdürlüğü Müdür, Müdür Muavini ve Öğretmen Kadrosu

Kadro Adı	Kadro Sayısı
Müdür	110
Müdür Muavini	114

Öğretmen	1173
Genel Toplam	1397

Müdür ve Müdür Muavini kadrolarının yeterli olduğu , hatta hepsinin kullanılmadığı görülmekle birlikte öğretmen kadrosunun tümü kullanılmaktadır.

c) İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne Bağlı Okullardaki Mevcut Yönetici Sayıları

Tablo:10

İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne Bağlı Okullardaki Yönetici Sayıları

Kadro Adı	İlkokul	Anaokul	Özel Eğitim Okulu	Toplam
Müdür	73	7	3	83
Müdür Muavini	64	2		66

Tablodan da anlaşıldığı gibi müdür ve müdür muavini kadrolarının tümü kullanılmamaktadır.

d) İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne Bağlı Okullarda Yönetici Kadrolarının Yasal Dağılımı (Öğretmenler Yasası, mad.7, 25/1985)

Olanaklar ölçüsünde ;

- Dört öğretmene kadar olan her okulda bir sorumlu öğretmen;
- Beş veya daha fazla öğretmeni olan her okulda bir müdür;
- Sekiz veya daha fazla sınıfı bulunan her okulda bir müdür muavini ;

- İlk üçyüz öğrenciye kadar bir müdür muavini ve ondan sonraki her ikiyüz öğrenciye kadar ilave bir müdür muaviniverilir;
- En az dört Müdür Muavini bulunan okullarda en kıdemli muavin ,başmuavin olarak görev yapar;

**e) İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne Bağlı Okullardaki Yöneticilerin
(Müdür , Müdür Muavini) Öğrenci Sayılarına Göre Dağılımı**

Tablo:11

**Lefkoşa Bölgesi Okullarındaki Yönetici Sayılarının Öğrenci Sayılarına Göre
Dağılımı**

Okulun Adı	Müdür	Müdür Muavini	Öğrenci Sayısı
Arabahmet İlkokulu	1	-	213
Atatürk İlkokulu	1	3	488
Çağlayan C. İlkokulu	1	1	170
Gelibolu İlkokulu	1	1	184
Necati Taşkın İlkokulu	1	2	209
9 Eylül İlkokulu	1	3	582
Şht. Doğan Ahmet İlkokul	1	2	349
Şht. Ertuğrul İlkokulu	1	4	849
Şht. Tuncer İlkokulu	1	4	769
Şht. Yalçın İlkokulu	1	-	84

Fazıl Plümer Anaokulu	1	-	116
Gülenyüzler Anaokulu	1	1	218
Lefkoşa KTEV Anaokulu	1	-	114
Yeniyüzyıl Anaokulu	1	-	88
Yenicami Okul Öncesi Eğitim Merkezi	1	-	113
Alayköy İlkokulu	1	2	283
Balıkesir-Meriç İlkokulu	1	-	97
Değirmenlik İlkokulu	1	-	156
Dr. Fazıl Küçük İlkokulu	1	-	76
Gönyeli İlkokulu	1	3	530
Haspolat İlkokulu	1	-	142
Şht. Mehmet Eray İlkokulu	1	2	364

Öğretmenler Yasası'nda belirtildiği gibi (Ö.Y. Mad. 7, 25/1985) yönetici kadroları verilmiştir.

Tablo:12

Güzelyurt Bölgesi Okullarındaki Yönetici Sayılarının Öğrenci Sayılarına Göre Dağılımı

Okulun Adı	Müdür	Müdür Muavini	Öğrenci Sayısı
Barış İlkokulu	1	1	197
Kurtuluş İlkokulu	1	2	382
Özgürlük İlkokulu	1	2	252
Güzelyurt Atatürk Maarif Anaokulu	1	1	110

Aydıncık İlkokulu	1	-	160
Bostancı Fikri Karayel İlkokulu	1	1	222
Doğancı İlkokulu	1	-	112
Gemikonağı İlkokulu	1	-	96
Lefke İstiklal İlkokulu	1	2	241
Serhatküy İlkokulu	1	-	79
Yedidalga İlkokulu	1	-	90
Yeşilyurt İlkokulu	1	-	98
Zümrütküy İlkokulu	1	-	112

Öğretmenler Yasası'nın (Mad.7, 25/1985) ilgili maddesine göre okullara yöneticiler atanmıştır.

Tablo:13

Gazimağusa Bölgesi Okullarındaki Yönetici Sayılarının Öğrenci Sayılarına Göre Dağılımı

Okulun Adı	Müdür	Müdür Muavini	Öğrenci Sayısı
Alasya İlkokulu	1	1	260
Canbulat İlkokulu	1	-	106
Gazi İlkokulu	1	1	241
Karakol İlkokulu	1	-	139
Polatpaşa İlkokulu	1	2	407
Şht. Hüseyin Akil İlkokulu	1	-	148
Şht. Mustafa Kurtuluş İlkokulu	1	1	135
Şht. Osman Ahmet İlkokulu	1	2	344

Şht. Zeki Salih İlkokulu	1	1	230
Alasya Vakıf Anaokulu	1	-	98
Akdoğan Dr. Fazıl Küçük İlkokulu	1	2	296
Alaniçi İlkokulu	1	-	74
Beyarmudu İlkokulu	1	-	84
Çayönü İlkokulu	1	-	114
Dört Yol İlkokulu	1	-	185
Eşref Bitlis İlkokulu	1	2	288
Geçitkale İlkokulu	1	-	143
Güvercinlik İlkokulu	1	-	93
İnönü İlkokulu	1	-	81
Mormenekşe İlkokulu	1	-	89
Serdarlı İlkokulu	1	-	117
Şht. Salih Terzi İlkokulu	1	-	90
Tatlısu İlkokulu	1	-	117
Türkmenköy İlkokulu	1	-	84
Ulukışla İlkokulu	1	-	94
Vadili İlkokulu	1	1	248
Yeniboğaziçi İlkokulu	1	-	115

Öğretmenler Yasası'nın (Ö.Y. Mad.7, 25/1985) ilgili maddesine göre okullara yöneticiler atanmıştır.

Tablo:14
İskele Bölgesi Okullarındaki Yönetici Sayılarının Öğrenci Sayılarına Göre Dağılımı

Okulun Adı	Müdür	Müdür Muavini	Öğrenci Sayısı
Şht.İlker Kartel İlkokulu	1	3	419
Çayırova İlkokulu	1	-	111
Dipkarpaz İlkokulu	1	1	265
Mehmetçik İlkokulu	1	-	166
Şht.Menteş Zorba İlkokulu	1	-	64
Yedikonuk İlkokulu	1	-	99
Yenierenköy İlkokulu	1	1	245
Ziyamet İlkokulu	1	1	271

Öğretmenler Yasası'nın (Mad.7, 25/1985) ilgili maddesine göre Yöneticiler atanmıştır.

Tablo:15
Girne Bölgesi Okullarındaki Yönetici Sayılarının Öğrenci Sayılarına Göre Dağılımı

Okulun Adı	Müdür	Müdür Muavini	Öğrenci Sayısı
23 Nisan İlkokulu	1	5	936
Girne Maarif Anaokulu	1	1	200
Şht. Hasan Cafer İlkokulu	1	1	240

Ağırdağ-Dağyolu İlkokulu	1	-	112
Alsancak İlkokulu	1	2	304
Çamlıbel Aysun İlkokulu	1	-	170
Çatalköy İlkokulu	1	-	174
Dikmen İlkokulu	1	1	206
Esentepe İlkokulu	1	-	100
Karaoğlu İlkokulu	1	-	183
Karşıyaka Merkez İlkokulu	1	-	131
Lapta İlkokulu	1	2	392
Mehmet Boransel İlkokulu	1	-	81
Tepebaşı İlkokulu	1	-	140

Öğretmenler Yasası'nın (Mad. 7, 25/1985) ilgili maddesi gereğince okullara yönetici atandığı görülmektedir.

f) İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne Bağlı Okullardan Birleştirilmiş Sınıfı Olan Okulların Bölgelere Göre Listesi

Tablo:16
Lefkoşa Bölgesi'nde Birleştirilmiş Sınıfı Olan Okullar

Okulun Adı	Öğretmen Sayısı	Sınıflar
Akıncılar İlkokulu	2	(Ana-1-2) (3-4-5)

Cihangir Anaokulu	1	(Okul Öncesi-Ana)
Dilekkaya İlkokulu	3	(Ana-1) (3-5) (2-4)
Düzova İlkokulu (Küçükler)	2	(Okul Öncesi-Ana) (1-2)

Öğrenci sayısı az olduğu zaman sınıflar birleştirilir.

Tablo:17

Gazimağusa Bölgesi'nde Birleştirilmiş Sınıfı Olan Okullar

Okulun Adı	Öğretmen Sayısı	Sınıflar
Alaniçi İlkokulu	7	(1-2) (4-5)
Beyarmudu İlkokulu	7	(2-3)
İnönü İlkokulu	6	Okul Öncesi-Ana) (2-3) (4-5)
Pile İlkokulu	2	(Ana-1-2) (3-4-5)
Sütlüce İlkokulu	2	(Ana-1-2) (3-4-5)

Öğrenci sayısı az olduğu zaman sınıflar birleştirilir.

Tablo:18

İskele Bölgesi'nde Birleştirilmiş Sınıfları Olan Okullar

Okulun Adı	Öğretmen Sayısı	Sınıflar
Aygün Anaokulu	1	(Okul Öncesi-Ana)
Boğaziçi İlkokulu (Küçükler)	2	(Okul Öncesi-Ana) (1-2)

Büyükkonuk İlkokulu	4	(Ana-1) (2-3) (4-5)
Kaplıca İlkokulu	2	(Ana-4-5) (1-2-3)
Kumyalı İlkokulu	3	(Ana-1) (2-3) (4-5)

Öğrenci sayısı az olduğu zaman sınıflar birleştirilir.

Tablo: 19

Girne Bölgesi'nde Birleştirilmiş Sınıfları Olan Okullar.

Okulun Adı	Öğretmen Sayısı	Sınıflar
Bahçeli İlkokulu	2	(Ana-1-2) (3-4-5)

Girne Bölgesi'nde merkezileştirmeye karşı çıkan tek köydür.

**g)İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne Bağlı Okullardan Sorumlu
Öğretmenlerle Yönetilen Okulların Bölgelere Göre Listesi**

Tablo:20

Lefkoşa ve Bölgesinde Sorumlu Öğretmenlerle Yönetilen Okullar

Okulun Adı	Öğretmen Sayısı	Öğrenci Sayısı
Hisarüstü Anaokulu ve Özel Eğitim Okulu	7	40
Akıncılar İlkokulu	2	35
Cihangir Anaokulu	1	19

Dilekkaya İlkokulu	3	52
Düzova İlkokulu	2	29
Gaziköy Anaokulu	4	95

Öğretmenler Yasası (Mad. 7, 25 /1985) 'na göre bu tür küçük okullara yönetici (müdür) atanamadığından okuldaki en kıdemli öğretmen sorumlu öğretmen olarak görevlendirilir.

Tablo:21

Güzelyurt ve Bölgesinde Sorumlu Öğretmenlerle Yönetilen Okullar

Okulun Adı	Öğretmen Sayısı	Öğrenci Sayısı
Akçay Anaokulu	1	20
Gaziveren Anaokulu	3	55
Kalkanlı Anaokulu	1	12
Yayla Anaokulu	1	13

Öğretmenler Yasası'na (Mad.7, 25/1985) Göre bu tür küçük okullara yönetici (Müdür) atanamadığından okuldaki en kıdemli öğretmen sorumlu öğretmen olarak görevlendirilir.

Tablo:22

Gazimağusa ve Bölgesinde Sorumlu Öğretmenlerle Yönetilen Okullar

Okulun Adı	Öğretmen Sayısı	Öğrenci Sayısı
Maarif Anaokulu	3+1 pt	50
Akova İlkokulu	3	52
Pile İlkokulu	2	37

Sütlüce İlkokulu	2	17
Tuzla İlkokulu	2	35
Yıldırım İlkokulu	3	43

Öğretmenler Yasası'na (Mad.7, 25/1985) göre 4 veya daha az öğretmenli okullarda en kıdemli öğretmen sorumlu öğretmen olarak görevlendirilir.

Tablo:23

İskele ve Bölgesinde Sorumlu Öğretmenlerle Yönetilen Okullar

Okulun Adı	Öğretmen Sayısı	Öğrenci Sayısı
Aygün İlkokulu	1	13
Boğaziçi İlkokulu	2	27
Büyükkonuk İlkokulu	4	42
Kaplıca İlkokulu	2	54
Kumyalı İlkokulu	3	50

Öğretmenler Yasası'na (Mad.7, 25/1985) göre 4 veya daha az öğretmenli okullarda en kıdemli öğretmen sorumlu öğretmen olarak görevlendirilir.

Tablo:24

Girne ve Bölgesinde Sorumlu Öğretmenlerle Yönetilen Okullar

Okulun Adı	Öğretmen Sayısı	Öğrenci Sayısı
Bahçeli İlkokulu	2	24
Ozanköy O. T. Anaokulu	1	21

Öğretmenler Yasası'na (Mad.7, 25/1985) göre 4 veya 4'ten daha az öğretmenli okullarda en kıdemli öğretmen sorumlu öğretmen olarak görevlendirilir.

h) İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne Bağlı Özel Okullar Ve Öğrenci Sayıları

Tablo:25
Özel Okullar ve Öğrenci Sayıları

Okulun Adı	Müdür Sayısı	Öğretmen Sayısı	Öğrenci Sayısı
Levent Primary School	1	26	189
Yakın Doğu İlkokulu	1	32	234
The Future American Elementary School	1	13	80
Doğu Akdeniz İlkokulu	1	20	212
GAU The American Elementary School	1	21	140
AbilityPrimary School	1	9	55
Sunny Lane Primary School	1	5	34

**1) İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne Bağlı Okullardaki Müdür,
Müdür Muavini ve Sorumlu Öğretmenlerin Görev ve
Sorumlulukları (Ö.Y. Mad.22, 25/1985)**

Müdür, Müdür muavini , Sorumlu Öğretmenler ve tek öğretmenli okullarda görevli öğretmenler, görevli bulundukları okulların bağlı oldukları ilgili Daire Müdürüne karşı sorumlu yöneticileridirler.

Bu yasa ve yürürlükteki diğer yasalara bağlı kalmak koşuluyla, Bakanlığın önerilerine uygun olarak yerine getirmekle yükümlü oldukları görevler ve işler şunlardır:

- Görevli bulundukları okulun yönetim işlerini yürütmek; resmi evrak, istatistik, kayıt ve defterlerin tutulmasını ve korunmasını sağlamak;
- Yönetici olduğu okulda görev yapan öğretmenlerin ve diğer personelin yapacağı görev ve işlerin yürütülmesini sağlamak ve önlar hakkında sicil düzenlemek;
- Eğitim ve öğretim etkinlikleri ile diğer okul etkinliklerini düzenlemek ve ders programlarının uygulanmasını sağlamak;
- Öğretmenlere, okutacakları sınıf veya dersleri belirlemek ve yürütecekleri okul etkinliklerini göstermek;
- Görev yaptığı okulda uygulanan beslenme programının usulüne göre uygulanmasını sağlamak; gıda maddelerini korumak, bu amaçla gerekli kayıt ve defterleri tutmak; öğrenci velileri ile eşgüdüm içinde yemeklerin hazırlanmasını sağlamak ve uygulamayı denetlemek;
- Görevini aksatan ve görevine gelmeyen öğretmenlerle diğer okul personelinin durumlarını izlemek ve bağlı bulundukları daireye (müdürlüğe) bildirmek;
- Eğitim, öğretim ve yönetim işleri ile ilgili değerlendirmelerde bulunmak, görüş ve önerilerini de içeren raporlar hazırlamak;
- Okul ile öğrenci velileri arasında gerekli ilişkiyi kurmak, okul-aile birliğinin çalışmalarına yardımcı olmak;
- Görevli bulunduğu yerleşim yerinde ortaokul bulunmadığı takdirde, köy kadın kursunun yönetim işlerini de yürütmek;
- Görevli bulunduğu okulun her türlü bina, tesis ve demirbaşını korumak ve korunmasını sağlamak;

**i)İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne Bağlı Okullarda Görev Yapan
Yöneticilerin Atanmalarında Aranılan Nitelikler**

i- Müdür veMüdür Muavini atanacakların aşağıdaki nitelikleri taşımaları gerekir; (Ö.Y. Mad. 18, 25/1985)

-Müdür olarak atanabilmek için en az iki yıl süre ile Müdür muavini olarak hizmet etmiş olmak veya en az on yıl süreyle ilkokul öğretmeni olarak hizmet etmiş olmak.

- Müdür Muavini olarak atanabilmek için en az yedi yıl süreyle ilkokul öğretmeni olarak hizmet etmiş olmak.

ii- Sorumlu öğretmenlik yapabilmek için aranan nitelikler; (Ö.Y. Mad.19, 25/1985)

- İki öğretmeni bulunan bir ilkokulda, diğerine oranla daha kıdemli olan öğretmen o okulda sorumlu öğretmen olarak görev yapar ve kendisine bu görevine karşılık, bu göreve devam ettiği sürece, göreve başladığı tarihte çekmekte olduğu yıllık maaş baremi içinde bulunduğu basamaktaki barem içiartış kadar ek bir ödenek verilir ve sorumlu öğretmenlikte geçirdiği hizmet yükselme amaçları için gözetilir.
- Bir öğretmeni bulunan bir ilkokulda görev yapan öğretmenlere de (I). Fıkra da belirtilen esaslar çerçevesinde uygulama yapılır.

iii- Başmuavin atanacaklarda aranılan nitelikler ;

Başmuavinler önce muavin olarak atandıklarından , muavin olarak atanacaklarda aranılan nitelikler Başmuavinler için de yeterlidir.

Başmuavinlik oluşumu şöyle gerçekleşir.

- En az dört Müdür Muavini bulunan okullarda en kıdemli muavin, başmuavin olarak görev yapar.
- Bu görevleri süresince Başmuavinlikte yıllık maaş baremi içinde,

bulunduğu basamaktaki barem içi artış kadar ek bir ödenek verilir ve başmuavinlikte yaptığı hizmet, yükselme amaçları için gözetilir.

j)İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne Bağlı Okullarda Görev Yapan Yöneticilerin Göreve Atanmaları ve Görevden Alınmaları

İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne bağlı okullara atanacak yöneticilerin atanmaları ve görevden alınmaları Kamu Hizmeti Komisyonu tarafından gerçekleştirilir. Atamalar, İlköğretim Dairesi Müdürlüğünün ihtiyaca göre belirlediği münhalleri Kamu Hizmeti Komisyonu Başkanlığına bildirmesi, münhallere müracaat edenlerin yine Kamu Hizmeti Komisyonu tarafından sözlü ve yazılı , ya da hem sözlü hem yazılı sınava tabii tutularak seçilmeleri ve münhal kadrolara bir yıllık süre için aday olarak atanmaları ile gerçekleşir.

Görevden alınmaları ise ;

- Bu kadrolara bir yıllık süre için aday olarak atanırlar. Bu süre sonunda bu görevlerde asaletleri onaylanmayanlar, bu görevden alınrlar
- Asaleten atanmaları onaylansa bile görevindeki başarısızlık veya yetersizlikleri teftiş raporları ile saptandığı takdirde ,KamuHizmeti Komisyonunca bu görevine son verilir.

Bu göreve atanan öğretmenler bu görevlerinden kendi istekleri ile herhangi bir zamanda Kamu Hizmeti Komisyonuna yapacakları yazılı bildirimle çekilebilirler.

D. ÖĞRETMENLER

Çağdaş eğitim anlayışı, bireylerin bir bütün olarak her yönden gelişimini amaçlamaktadır. Bu amacın gerçekleşmesi ise, bireyin her yönden gelişimini sağlayacak ve destekleyecek uygun ortamların okullarda oluşturulması ile mümkün olur. Öğretmen bu anlamda, yani bireyin gelişmesinde ve nitelikli hale gelmesinde çok önemli rol oynar. Öğretim sürecini de biçimlendirip yönlendiren öğretmen; birey davranışlarının değiştirilmesi gibi önemli bir fonksiyonu da yerine getirir. Bu nedenle öğretmen, eğitim sisteminin temel unsurlarından biridir. Artık günümüzde biliniyor ki okullardaki eğitim faaliyetlerinde hiçbir teknoloji, model veya yöntem öğretmenin yerini alamaz. Eğitim ve öğretim faaliyetleri ile ilgili alınan bütün kararları yaşama geçiren, eyleme dönüştüren ve bu kararların uygulama ve sonuçlarını en yakından gözleyip değerlendiren öğretmendir. Kısaca ifade edecek olursak öğretmen, öğrenciyi kendi yetenekleri doğrultusunda ulaşabileceği en üst noktaya çıkarma görevini yürütür.

Öğretmenin böylesine önemli görevleri yerine getirebilmesi için iyi yetişmiş olması gerekmektedir. Ancak bu şekilde öğrencileri ile sağlıklı bir iletişim kurabilir, sınıf ve okul ortamında bütünlüğü sağlayabilir, meslek arkadaşları ile uyumlu bir şekilde ve dayanışma içerisinde bulunabilir.

Elbette bütün bunları başaran öğretmen hem görevinde başarılı olabilecek hem de kendisinden beklenen doğru model olma becerisini gösterebilecektir.

a) İlköğretim Dairesi Müdürlüğünün Yasa İle Belirlenmiş Öğretmen Kadrosu

İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne bağlı tüm okullarda (anasınıf, ilkokul, özel eğitim okulları) yasa ile belirlenmiş olan 1173 öğretmenin tümü 2003-2004 Eğitim- Öğretim yılında görev yapmaktadır.

b) Özel Eğitim Okullarının Listesi ve Kadro Dağılımı

KKTC Genelinde 3 Lefkoşa'da , 1 Girne'de olmak üzere 4 Özel Eğitim Okulu hizmet vermektedir.

Tablo:26

Özel Eğitim Okulları ve Öğretmen Sayıları

Okulun Adı	Müdür	Öğretmen Sayısı
- İşitme Engelliler Okulu	1	3 + 3 TC + 2 MTÖ
Spastikler Okulu	1	24+ 2 TC
Hisarüstü Anaokulu ve Özel Eğitim Merkezi	-	2 + 2 TC

Zihinsel Engelliler Okulu	1	4 + 1 TC + 1 MTÖ
---------------------------	---	------------------

**c) İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne Bağlı Okullardaki
Öğretmenlerin Görev ve Sorumlulukları (Ö.Y. Mad. 20, 25/1985)**

- Öğretmeni bulunduğu okulda eğitim ve öğretim işlerini, Müdürün, Müdür Muavininin, veya sorumlu öğretmenin gözetim ve denetiminde ve ulusal eğitimin amaçlarını yürürlükteki yasa, tüzük ve yönetmeliklere uygun olarak gerçekleştirecek biçimde yerine getirmek;
- Eğitim ve öğretim işleri ile ilgili olarak Bakanlıkça verilecek yönetim işlerini yapmak;
- Öğrencilerde ulusal değerlerin kökleşmesini ve gelişmesini sağlamak;
- Öğrencileri iyi birer yurttaş ve iyi birer insan olarak yetiştirmek;
- Öğrencilerin kişilik ve yeteneklerini tam olarak geliştirmeleri ve iyi alışkanlıklar kazanmaları için çaba göstermek;
- Öğrencilerin, serbest düşünme ve hareket etmelerine ve toplum yaşamı ile ilgili iyi alışkanlıklar kazanmalarına yardımcı olmak;
- Öğrencilerin zihnen, beden ve ruhen gelişmelerini sağlamak;
- Öğrencilerin boş vakitlerini yararlı bir şekilde geçirmelerine olanak tanımak amacıyla, ilgi ve yeteneklerine uygun olarak sınıf içi ve sınıf dışı etkinliklerde bulunmalarını sağlamak;
- Öğrencilere, yerel koşullara ve iş olanaklarına uyabilmelerini sağlayacak kuramsal ve uygulamalı bilgiler vermek;
- Görevlendirildiği takdirde, bulunduğu yerleşim yerinde devamlılık göstermeyecek nitelikte yaygın eğitim etkinliklerini yürütmek;
- Halkını sosyal, kültürel ve ekonomik kalkınmasıyla ilgili olarak Bakanlık aracılığıyla Bakanlar Kurulunca yürürlükteki yasalara uygun olarak verilecek görevleri yerine getirmek ; ve

- Eğitim ve öğretim etkinlikleri ile ilgili olarak Bakanlıkça verilecek diğer işleri yapmak.

d) İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne Bağlı Okullara Öğretmen Atanacaklarda Aranacak Özel Nitelikler (Ö.Y. Mad.16, 25/1985)

- Öğretmen Koleji mezunu olmak; veya
- İlkokullar için öğretmen yetiştiren ve Türk Öğretmen Koleji'ne denkliği Bakanlar Kurulunca onaylanan bir öğretim kurumundan mezun olmak; veya
- Lise, lise üstü veya iki yıllık yüksek okul veya üniversite mezunu olup da ilköğretim kadrolarında, en az dört ders yılı geçici öğretmenlik yapmak ve Türk Öğretmen Koleji'nde 3ay süreli hızlandırılmış eğitimde başarılı olmak;
- Özel ders öğretmeni olarak atanacaklarda ise, Türk Öğretmen Koleji'nin ilgili bölümünden veya 4 yıllık üniversitenin beden eğitimi, resim, müzik ve İngilizce bölümlerinden mezun olmak koşulu aranır.

e) İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne Bağlı Okullara Öğretmen Olarak Atanacaklarda Aranacak Genel Nitelikler (Ö.Y. Mad. 9, 25/1985)

- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yurttaşı olmak;
- Onsekiz yaşını bitirmiş olmak;
- Kamu haklarından yasaklı bulunmamak;
- Bir yıldan fazla hapis cezasına çarptırılmamış olmak ve affa uğramış olsalar dahi, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtekarlık, irtikap, ırza geçme, hileli iflas ve benzeri yüz kızartıcı suçlardan dolayı mahkum olmamış olmak;
- Atanacağı görevi, sürekli olarak yapmasına engel olabilecek bedensel bir hastalık veya sakatlığı veya akıl hastalığı bulunmadığı, Devlet Hastanesi Sağlık Kurulu raporu ile belgelendirilmiş olmak;
- Yurt ödevi yükümlülüğünü yerine getirmiş olmak;

-Kamu görevinden emekli maaşı, ikramiye veya herhangi bir tazminat almamış olmak veya disiplin suçundan ötürü görevden çıkarılmamış veya görevine son verilmemiş olmak.

f) İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne Bağlı Okullarda Öğretmenlerin Göreve Gelmeleri (Ö.Y. Mad. 5, 25/1985)

Öğretmenlerin atanmaları, onaylanmaları, sürekli ve emeklilik hakkı veren kadrolara yerleştirilmeleri, yükselmeleri, yer değiştirmeleri , görevden çekilmiş sayılma, görevden uzaklaştırma veya göreve son verme dahil tüm disiplin işlemleri , bu yasa ve Kamu Hizmeti Komisyonu ve Dairesi Kuruluş , Görev ve Çalışma Esasları Yasası çerçevesinde, Kamu Hizmeti Komisyonunca yerine getirilir.

Kamu Hizmeti Komisyonu, bu işlemleri yaparken, Bakanlığın görüşlerine de başvurur. Ancak bu işlemleri yaparken bağımsız hareket eder ve Bakanlığın görüşlerine uymak zorunda değildir.

g) İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne Bağlı Okullarda Görev Yapan Öğretmenlerin Görevlerinin Sona Ermesi (Ö.Y. Mad. 98, 25/1985)

- Kendi istekleri ile öğretmenlikten çekilmeleri halinde;
- Bu yasa uyarınca Kamu Hizmeti Komisyonu'nca görevden sürekli uzaklaştırılmaları halinde
- Öğretmenin başvurusu ile Kamu Hizmeti Komisyonu'nca başka bir göreve atanması halinde;
- Bu yasa ve Emeklilik Yasası uyarınca emekliye ayrılması halinde;
- Bu yasa uyarınca, Kamu Hizmeti Komisyonu'nca, adaylık süresi sonunda başarısız görülen adayların görevlerine son verilmesi halinde;
- Ölmesi halinde

E. ÖĞRENCİLER

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı'na bağlı İlköğretim Okulları yanında ortaokullar, liseler, kolejler, fen liseleri, anadolu lisesi, meslek okulları, ticaret liseleri, kız meslek liseleri ve pratik sanat okulları vardır. Araştırma konumuz olan ilköğretim okullarını tür olarak şu kategorilere ayırabiliriz.

- Anaokullar
- İlkokullar
- Anasınıf + ilkokullar
- Okul Öncesi Eğitim (4 Yaş) Okulları
- 4 Yaş + Anasınıf + İlkokul
- Küçükler Okulu (I-II)
- Büyükler Okulu (III-IV-V)
- Özel Eğitim Okulları

Öğrenci , eğitimin ana unsurlarından en önemlisidir. Eğitimdeki bütün planlamalar ve sistemler öğrenci odaklıdır ve öğrencinin en iyi şekilde yetişmesi için hazırlanmıştır.

Öğrenciyi en iyi seviyeye ulaştırmada bireyin kendisinin, ailesinin ve öğretmenlerinin büyük rolü ve sorumluluğu vardır. En büyük görev de devlete ve devlet kurumlarına düşmektedir. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Milli Eğitim Yasası 'nın 5. maddesi milli eğitimin genel amaçları ile ilgilidir. Öğrenciyi, dahil olduğu eğitim süreci içinde , yasayla belirlenmiş amaçlara ve hedeflere ulaştırmak için gerekli şartları da hazırlamak durumunda ve sorumluluğunda olmalıdır. Görülüyor ki , bir öğrencinin eğitim süreci sonunda arzulanan hedeflere ulaşabilmesi için kendisinin istekli ve bilinçli olması yanında , ailelerin , öğretmenlerin, yöneticilerin ve devlet yetkililerinin de aynı istek , bilinç ve ve sorumluluğu göstermesi gerekir.

a)Tablo :27

KKTC Geneline Öğrenci Sayılarının Sınıf Sayılarına Göre Dağılımı

Sınıf	4 Yaş	Ana	1. Sınıf	2. Sınıf	3. Sınıf	4. Sınıf	5. Sınıf
Şube Sayısı	37	137	129	128	126	122	122
Öğrenci Sayısı	634	2828	3224	2899	3083	2963	2955

Çağ nüfusunun üç bin civarında olduğu dikkate alındığında 1.Sınıftan – 5.Sınıfa kadar olan öğrenci sayısının K.K.T.Cumhuriyeti Geneline aşağı yukarı üç bin civarında olduğu görülür. 4 Yaş sınıfında öğretim gören öğrencilerin az olmasının nedenin ise alt yapı eksiklikleri ile kadro yetersizliği olduğu ilgililerden öğrenilmiştir.

Tablo:28

Lefkoşa Bölgesi Öğrenci Sayılarının Sınıflara Göre Dağılımı

Sınıf	4 Yaş	Ana	1. Sınıf	2.Sınıf	3.Sınıf	4.Sınıf	5.Sınıf
Şube Sayısı	13	45	38	40	40	38	39
Öğrenci Sayısı	234	951	1065	985	1098	1060	1036

Lefkoşa bölgesi ilkokullarındaki sınıf sayısına düşen öğrenci sayısı 24-28 rakamları arasında olduğu görülmektedir.

Tablo:29

Güzelyurt Bölgesi Öğrenci Sayılarının Sınıflara Göre Dağılımı

Sınıf	4 Yaş	Ana	1. sınıf	2. Sınıf	3. Sınıf	4. Sınıf	5. Sınıf
Şube Sayısı	4	18	18	19	17	17	17
Öğrenci Sayısı	69	307	392	376	362	349	393

Güzelyurt Bölgesi İlkokullarında Sınıf Başına Düşen Öğrenci Sayısının 22-23 rakamları arasında değiştiği görülmektedir.

Tablo:30

Gazimağusa Bölgesi Öğrenci Sayılarının Sınıflara Göre Dağılımı

Sınıf	4 Yaş	Ana	1. Sınıf	2. Sınıf	3. Sınıf	4. Sınıf	5. Sınıf
Şube Sayısı	10	35	39	36	36	36	35
Öğrenci Sayısı	139	747	818	695	773	746	748

Gazimağusa Bölgesi İlkokullarında Sınıf Başına Düşen Öğrenci Sayısının 19- 21 Arasında Değiştiği Görülmektedir.

Tablo:31

İskele Bölgesi Öğrenci Sayılarının Sınıf Sayılarına Göre Dağılımı

Sınıfı	4 Yaş	Ana	1. Sınıf	2. Sınıf	3. Sınıf	4. Sınıf	5. Sınıf
Şube Sayısı	4	16	14	13	12	11	12
Öğrenci Sayısı	63	300	311	292	286	296	278

İskele Bölgesi İlkokullarında Sınıf Başına Düşen Öğrenci Sayısının 22-27 Arasında Değiştiği Görülmektedir.

Tablo:32

Girne Bölgesi Öğrenci Sayılarının Sınıflara Göre Dağılımı

Sınıf	4 Yaş	Ana	1. Sınıf	2. Sınıf	3. Sınıf	4. Sınıf	5. Sınıf
Şube Sayısı	6	23	20	20	21	20	19
Öğrenci Sayısı	129	523	638	550	564	512	500

Girne Bölgesi İlkokullarında Sınıf Başına Düşen Öğrenci Sayısının 25-32 Arasında Değiştiği Görülmektedir.

b)Tablo:33

K.K.T.C. Genelinde Özel Okul ve Öğrenci Sayıları

İlçe Adı	Okul Sayısı	Öğretmen Sayısı	Öğrenci Sayısı
Lefkoşa	3	74	553
Gazimağusa	1	23	212
Girne	3	38	229
Toplam	7	135	994

İskele ve Güzelyurtta özel okul yoktur.

c)Tablo:34

K.K.T.C. Genelinde Özel Eğitim Okulları ve Öğrenci Sayıları

İlçe Adı	Okul Sayısı	Öğretmen Sayısı	Öğrenci Sayısı
Lefkoşa	3	11 (2MTÖ+6TC)	66
Girne	1	5 (1MTÖ+1TC)	28
Toplam	4	16 (3MTÖ+7TC)	94

Aşağıdaki okulların bünyesinde özel eğitim hizmeti veren **Kaynak Sınıflar** vardır.

- **Lefkoşa'da** = Atatürk İlkokulu ve Necati Taşkın İlkokulu'nda
- **Gazimağusa'da** = Şht.Mustafa Kurtuluş İlkokulu ve Şht.Zeki Salih İlkokulu'nda
- **Girne'de** = 23 Nisan İlkokulu'nda
- **Güzelyurt'ta** = Özgürlük İlkokulu'nda.

d) İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne Bağlı Okullarda Öğrenim Gören Öğrencilerin Öğretim Süreleri ve Tatilleri

Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığına bağlı ilgili müdürlükler, her öğretim yılı başında ; okulların öğretim sürelerini, tatil günlerini, sosyal ve kültürel etkinlik günlerini , merkezi sınav tarihlerini ve okula kayıt tarihlerini planlar. Her öğretim yılı başında planlanan bu çalışmaya **Yıllık Çalışma ve Resmi Tatil Günleri** adı verilir. Bu takvime göre **2003-2004 Öğretim Yılı** için hazırlanan takvim aşağıdadır.

Tablo:35

2003-2004 Eğitim-Öğretim Yılı “Yıllık Çalışma Takvimi”

Tarih	Eğitim ve Öğretim Etkinlikleri
8-12 Eylül, 2003	2003-2004 Eğitim ve Öğretim Yılı Hazırlık Çalışmaları
15 Eylül, 2003	2003-2004 Öğretim Yılı'nın aşlaması
5 Ekim, 2003	Dünya Öğretmenler Günü
29 Ekim, 2003	Cumhuriyet Bayramı (1 gün tatil)
10 Kasım, 2003	Atatürk'ü Anma ve Atatürk Haftasının Başlaması
15 Kasım, 2003	K.K.T.C.'nin ilanı- Cumhuriyet Bayramı
24 Kasım, 2003	Öğretmenler Günü
24-27 Kasım, 2003	Ramazan (Şeker) Bayramı (Arefe dahil 4 gün tatil)
21-25 Aralık, 2003	Milli Mücadele Şehitlerini Anma ve Kıbrıslı Türklerin Soykırımı Günü
22 Aralık, 2003	Milli Şiir Okuma Yarışması (Bölgesel)
24 Aralık, 2003	Milli Şiir Okuma Yarışması Finali
1 Ocak, 2004	Yılbaşı (1 gün tatil)
15 Ocak, 2004	Dr. Fazıl Küçük'ün Ölüm Yıldönümü
20-24 Ocak, 2004	Ağaç ve Orman Haftası
29 Ocak, 2004	I. Dönem Sonu Karne Yazımı

30 Ocak, 2004	I. Dönem Sonu Karne Dağıtımı
31 Ocak-4 Şubat, 2004	Kurban Bayramı (Arefe dahil 5 gün tatil)
31 Ocak-15 Şubat, 2004	I. Dönem Ara Tatili (Yarı Yıl Tatili)
16 Şubat, 2004	II. Dönemin Başlaması
23 Nisan, 2004	Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı
1 Mayıs, 2004	İşçi ve Bahar Bayramı
2 Mayıs, 2004	Mevlit Kandili
19 Mayıs, 2004	Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı (1 gün tatil)
4 Haziran, 2004	Öğle paydosu ile birlikte ders kesimi
8 Haziran, 2004	Yıl Sonu Sergisi (Güzelyurt İlçesi)
9 Haziran, 2004	Yıl Sonu Sergisi (Girne İlçesi)
10 Haziran, 2004	Yıl Sonu Sergisi (G/Mağusa- İskele İlçesi)
11 Haziran, 2004	Yıl Sonu Sergisi (Lefkoşa İlçesi)
15 Haziran, 2004	Karne ve Diploma Dağıtımı (2003-2004 Öğretim Yılı Sonu)
10-11-14 Haziran, 2004	2004-2005 Eğitim- Öğretim Yılı Kayıtları
6-10 Eylül, 2004	2004-2005 Öğretim Yılı Hazırlık Çalışması
13 Eylül, 2004	2004-2005 Öğretim Yılı'nın Başlaması

Her ders yılı başında hazırlanan Yıllık Çalışma Takvimi ile öğrencilerin ilgili öğretim yılında yaptıkları toplam eğitim süresi belirlenmiş olur.

Bir de, bu Öğretim Yılında 6.cısı yapılacak olan yıl sonu etkinlikleri vardır. Bu etkinlikte K.K.T.C. genelinde 9 ayrı bölgede yapılan bu etkinlikle okullar arasında dayanışma, işbirliği ve beraberlik geliştirilmiş, hem de her okul kendi bilgi ve becerisini başka okullarda okuyan öğrencilerle paylaşmış oluyor. 2003-2004 Öğretim Yılı Yıl Sonu Etkinliklerinin programı şöyle planlanmıştır:

Tablo:36

2003-2004 Eğitim-Öğretim Yılı “ Yıl Sonu Etkinlikleri”

Tarih	Bölge
17 Mayıs, 2004	Güzelyurt ve Bölgesi Okulları
18 Mayıs, 2004	Gazimağusa Merkez Okulları
20 Mayıs, 2004	Lefkoşa Bölgesi Okulları
21 Mayıs, 2004	Girne ve Bölgesi Okulları
24 Mayıs, 2004	Geçitkale Bölgesi Okulları
25 Mayıs, 2004	İskele ve Bölgesi Okulları
26 Mayıs, 2004	Akdoğan Bölgesi Okulları
27 Mayıs, 2004	Lefkoşa Merkez Okulları
28 Mayıs, 2004	Yenierenköy Bölgesi Okulları

Son üç yılının eğitim- öğretim süreleri şöyledir:

Tablo:37

Son 3 Öğretim Yılı Ders Süreleri

Ders Yılı	I. Dönem	II. Dönem	Toplam
2001-2002	92	79	171
2002-2003	93	79	172
2003-2004	93	85	178

Bu Öğretim Yılı’da bazı resmi tatil günlerinin hafta sonuna düşmesi, Kurban Bayramı’nın da Yarı Yıl Tatiline rastlaması Eğitim- Öğretim Yılı’nın daha uzun olmasına sebep olmuştur.

e) İlköğretim Dairesine Bağlı Okullarda Öğrenim Gören Öğrencilerin Ders Saatleri ve Öğretim Programları

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne bağlı ilkokullarda dersler haftanın beş günü, sabahları saat 8:00-12:40'a kadar 6 saat ders ile toplam 30 saat yapılır. Her ders 40 dakikadır. Sadece pazartesi öğleden sonraları saat 14:00-16:15'e kadar toplam 3 saat ders yapılır. Haftalık ders sayısı toplamı 33'tür. Pazartesi öğleden sonraları eğitsel kol etkinlikleri yapılır.

Okullarda okutulan dersler, derslere ait kitaplar, ders süreleri ve her dersin haftalık toplamı Milli Eğitim Ve Kültür Bakanlığı'na bağlı Talim ve Terbiye Dairesi Müdürlüğü'nce belirlenir. Talim ve Terbiye Dairesi bu görevi yerine getirirken İlköğretim Dairesi Müdürlüğü ve Teftiş Dairesi Müdürlüğü ile istişare eder. İlköğretim Dairesi Müdürlüğü her öğretim yılı başında haftalık ders çizelgelerini hazırlar ve okullara dağıtır.

Tablo:38
İlkokullarda Haftalık Ders Saatleri

Dersler	I-II Sınıf	III Sınıf	IV-V Sınıf
Türkçe	8	8	7
Matematik	8	8	7
Hayat Bilgisi	5	5	-
Çevre, Doğa ve Trafik	1	1	-
Sosyal Bilgiler	-	-	2
Fen Bilgisi	-	-	2
İngilizce	-	2	5
Dindersi	-	-	1
Resim	2	2	2
Müzik	2	2	2

Beden Eğitimi	2	2	2
Eğitsel Etkinlik	2	3	3
Toplam	30	33	33

f) Anaokul , Anasınıf ve 4 Yaş Sınıflarının Çalışma Saatleri

Tablo:39

Anaokul, Anasınıf ve 4 Yaş Sınıflarındaki Ders Saatleri

4 Yaş Sınıfı

Beslenme	8:30-9:00
Teneffüs	9:00-9:20
Ders	9:20-10:00
Teneffüs	10:00-10:20
Ders	10:20-11:00
Teneffüs	11:00-11:20
Ders	11:20-12:00

Anasınıf

Ders	8:00-8:50
Beslenme	8:50-9:00
Teneffüs	9:00-9:20
Ders	9:20-10:40
Teneffüs	10:40-11:00
Ders	11:00-12:00

İlkokulların bünyesindeki anasınıflar giriş-çıkışlardaki düzenin sağlanması için şu programı uygulamalıdır.

Ders	8:00-9:00
Beslenme	9:00-9:15
Teneffüs	9:15-9:40
Ders	9:40-10:55
Teneffüs	10:55-11:20
Ders	11:20-12:00

4. BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Milli Eğitim Ve Kültür Bakanlığı, İlköğretim Dairesi Müdürlüğü'ne bağlı okulların öğretmen , öğrenci dağılımları , yasa ve öğretim müfredatları hakkında edinilen bilgiler, ulaşılan sonuçlar ve bu bilgi ve sonuçlarla ilgili öneriler yer almaktadır.

A. SONUÇLAR

Kıbrıs'ın 1571 yılında Osmanlılar tarafından fethedilmesinden sonra, Osmanlı yönetimine özgü eğitim kurumlarının adada tesis edildiğini görürüz. XVII. Yüzyıl sonlarına kadar Osmanlı Döneminde en itibarlı öğretim kurumları medreselerdi. Medreseler günümüzdeki "İlköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim" basamaklarını genellikle içeren öğretim kurumları idi. Kıbrıs'taki medreseler iptidai ve iptidaisiz olmak üzere ikiye ayrılırdı. Yüksek öğrenim yapmak isteyenler, Osmanlı İmparatorluğu'nun İstanbul, Şam, Kahire ve Kudüs gibi diğer kültür merkezlerindeki medreselerde öğrenimlerini sürdürürlerdi. Kıbrıs'taki medreselerde birkaç yıl öğrenim görenler imam olabiliyorlar, ayrıca iptidailer diye bilinen ilkokullarda öğretmenlik yapabiliyorlardı. İptidailer; Sıbyan okulları, Vakıf okulları, Hususi iptidai okulları olmak üzere üçtür idi. En yaygın olanı sıbyan okulları şimdiki anaokul niteliğinde idi.

Osmanlı Dönemi'nde Sıbyan okullarında dersler güneşin doğuşundan biraz sonra başlar, bir saatlik öğle arası verilir, ikindi ezanı esnasında kısa bir aradan sonra öğrenime devam edilir ve akşam ezanı yaklaşıncaya kadar sürerdi. Hafta tatilleri Perşembe öğle ezanı ile başlar, Cumartesi sabahına kadar sürerdi.

Adanın İngiliz Yönetimine geçmesiyle mali gerekçe gösterilerek önce üç okul kapatıldı. İngilizler, Evkaf'ın statüsünde değişiklik yaparak Türk yönetici yanına bir İngiliz yönetici daha atayarak eğitimde de yetkili ve etkili olmaya başladılar. 1935 yılında çıkan Eğitim Yasası ile ilkokul öğretim süresi 6 yıla çıkarılıp kız-erkek ilkokulları birleştirilerek karma eğitime gidildi. İngiliz döneminde 1933 Eğitim

Yasası ile Kıbrıs Türk Eğitiminin Türkiye Eğitim Sistemi'nin yanısıra , İngiliz Eğitim Sistemi'nden de etkilendiği; ilkokullarda uygulanan programlarda görülmektedir. Güzeyurt'taki "Omorfo Öğretmen Koleji" açılıncaya kadar Lefkoşa Erkek Lisesi ve Viktorya Kız Lisesi'nde yetişen öğretmenler ilkokullarda görev yapmakta idi. 1937 yılında Güzeyurt'ta Erkek Öğretmen Koleji, 1940 yılında ise Lefkoşa'da Kız Öğretmen Koleji İngiliz yerel hükümetince açılmıştı.

9 Haziran 1959 yılında İngiliz Yönetimi, Kıbrıs Türk Eğitim Örgütü'nü tamamen Türk Toplumuna devretmiştir. 1960 Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasası'nın 87. maddesinin (b) bendine göre Kıbrıs Türkleri'nin tüm eğitim, kültür ve öğrenim konuları Kıbrıs Türk Cemaat Meclisi'nin sorumluluğuna devredilmiştir. 9 Haziran 1959 tarihinde itibaren Anavatan'daki ilkokul müfredat programları yerleştirilerek, ilkokullarımızdaki eğitim ve öğretim programlarına uyarlanarak , paralellik sağlanmıştır.

1963 Olaylarının başlamasıyla ilk anda 118 ilkokulun yanında 5 orta dereceli okul kapanmış ve bunun sonucunda 15000'in üstünde çeşitli yaşlardaki öğrencilerimiz okulsuz kalmıştı. Bazı bölgelerde, göçler dolayısıyla öğrenci sayılarında yoğunluk ve sıkışıklık olmuştu.

Bu nedenle öğretim programlarını kısıtlama ve okullarda çift öğretim uygulama zorunluluğu doğmuştu.

1974 Barış Harekatı ile özgürlüğümüze kavuşmuş oluyorduk. 1975 yılında Yapılan I. Eğitim Şurası'nda alınan kararlarla toplumumuzun eğitim amaç ve ilkelerini, çağdaş eğitim anlayışı içinde ve Anavatan'ın paralelinde olması üzerinde durulmuştu. Bundan sonra hızla yeni okullar yapılmış ve eğitim büyük oranda rahatlamıştır.

Milli Eğitim Yasası ile İlkokullardaki eğitim 1986-1987 yılında 5 yıllık eğitim uygulanmaya başlamıştır.

İlkokullar için öğretmen yetiştiren Türk Öğretmen Koleji 1989 yılında 4 yıllık bir yüksek okul seviyesine çıkarılmıştır.

Optimum kapasiteli ilkokullarda daha iyi eğitim imkanlarını sağlamak üzere 656 sayılı Zorunlu Eğitim Tüzüğü uyarınca 34 küçük ilkokulun toplam 1084 öğrencisi merkezi okullara, taşınma giderleri Bakanlığımızca karşılanarak taşınmaktadır.

1976-1977 Öğretim yılında İlkokula devam eden (anaokulları hariç) öğrenci sayısının 18336 , 1977-1978 Öğretim yılında ise (anaokullar dahil) 18775 olduğu tesbit edilmiştir(II. Eğitim Şurası,7-11 Haziran,1991,s.74-88).

2003-2004 Öğretim yılında K.K.T.Cumhuriyeti genelinde İlköğretime bağlı **4 Özel Eğitim Okulu, 7 Özel Okul, 18 Anaokul + 4 Yaş sınıfı** hizmet vermekte, bu okullarda toplam **83 müdür, 66 müdür muavini ve 1098 öğretmen** görev yapmakta, **18680 öğrenci de öğretim** görmektedir.Bu verilere göre Lefkoşa Bölgesi'nde toplam 6496 öğrenci öğrenim görürken 356 öğretmen görev yapmaktadır. Öğretmen başına düşen öğrenci sayısı 18.2'dir. Güzelyurt Bölgesi'nde toplam 2248 öğrenci öğrenim görmekte 149 öğretmen de görev yaptığına göre öğretmen başına düşen öğrenci sayısı 15'tir. Gazimağusa Bölgesi'nde 4666 öğrenci öğrenim görürken 309 öğretmen görev yapmaktadır. Bu bölgede de öğretmen başına düşen öğrenci sayısı 15'tir. İskele Bölgesi'nde ise toplam1826 öğrenciye 106 öğretmen, yani öğretmen başına düşen öğrenci sayısı 17.2 'dir. Girne Bölgesi'nde toplam 3444 öğrenci

öğrenim görürken 186 öğretmen görev yapmaktadır. Bu bölgede de öğretmen başına düşen öğrenci sayısı 18.5' tir.

K.K.T.Cumhuriyeti genelinde ise her 17 öğrenciye 1 öğretmen düşmektedir ki dünya ortalamaları ile aynıdır. Eğitim- öğretimdeki süre ise AB ve dünya normlarına göre hemen hemen aynıdır. Mühim olan süreyi en iyi şekilde kullanmak ve başarıyı artırmaktır.

Özel Eğitim Okulları'mızda da yine her 2.6 öğrenciye bir öğretmen hizmet vermektedir.

B. ÖNERİLER

Araştırmalar sonucunda ortaya çıkan bilgi ve bulguları değerlendirdiğimizde İlköğretim Dairesi Müdürlüğü ile ilgili olarak şu öneriler yapılabilir.

Eğitim sistemi ezbercilikten çıkarılıp yaparak, yaşayarak öğrenme uygulanmalıdır. Öğrencinin derse katılımı sağlanmalıdır.

Teftiş ve denetim yeterli hale getirilmeli, "Teftiş Yasası" acil olarak çıkarılmalıdır. Eksik müfettiş kadrosu derhal tamamlanmalıdır.

K.K.T.C. Genelinde, ilköğretimde her 17 öğrenciye 1 öğretmen düşmektedir. Bu rakam AB standartlarına uygundur. 4 Yaş sınıflarının yaygınlaştırılması durumunda yeni öğretmen kadrosuna ihtiyaç duyulacaktır.

1994 Öğretim yılında ani bir kararla ilkokullarda merkezileştirmeye gidilmiştir. Buradaki amaç küçük ve kısıtlı imkanları olan okulların birleştirilerek daha büyük ve olanaklı okullar yaratmaktır. Çalışmalar tam olarak yapılmadan proje uygulamaya geçildiği için şimdi bazı sıkıntılar yaşanmaktadır. Örneğin; Şht. İlker Karter İlkokulu'na 17 ayrı köyden öğrenci taşınmaktadır. Bu bölge 2 veya 3 ayrı okulda toplanabilirdi.

Merkezileştirme ile çoğu köylerdeki okullar kapatılmıştır. Bu okullarda 4 Yaş ve Anasınıfları kendi köy okullarında öğrenim görebilirdi. Böylece 4 ve 5 yaşındaki bir çocuk sabah erken saatlerde yolculuk yapmamış olur, hem de devlete büyük bir külfet olan taşımacılık giderlerine verilecek miktar okulların tamir ve tadilatında kullanılırdı.

Lefkoşa ve Gazimağusa merkez ilkokullarından bazılarında öğrenci sayısı oldukça azdır. Öğrenci bölgesindeki okulu değil daha uzaktaki farklı bir okulu tercih etmektedir. Merkezdeki sınıf sayılarını eşitlemek ve izdihamı önlemek için bazı okulların büyükler ve küçükler okulu olarak birleştirilmesinde yarar vardır. Örneğin; Şht. Yalçın İlkokulu ile Necati Taşkın İlkokulu ve Şht. Ertuğrul

İlkokulu ile Gelibolu İlkokulu . Bu olay gerçekleştirildiği takdirde hem okulların sınıf sayıları eşitlenmiş olacak, hem de öğretmen tasarufu yapılmış olacaktır.

Okullar arasında müfredat birliği ve beraberliği sağlamak ve oto kontrol yapmak amacıyla başlananan merkezi sınavlara devam edilmelidir. Hem bu sınavların sayesinde özel ders nisbeten engellenmiş olunacak, hem de bu sınavların güvenilirliği sağlandığı zaman kolejlere girişte öğrencinin başarısına göre kolejlere giriş olarak kullanılabilinecektir. Böylece öğrencinin bir tek sınav stresi ortadan kalkmış olacaktır.

Öğretmenlere yurtdışı hizmetiçi eğitim şansı daha fazla tanınmalıdır.

KAYNAKÇA

- AKYÜZ, Yahya. (1994). **Türkiye’de Öğretmenlerin Toplumsal Değişmedeki Etkileri**.Ankara.
- AKSOY, Berhan.(2003).**Öğretmen Davranışlarının Öğrenci Başarısı Üzerindeki Etkisi**.Lefkoşa.(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi)
- ALTAN, M.Haşim. (1986). **Belgelerle Kıbrıs Türk Tarihi (1571-1974)**. Kıbrıs Kıbrıs Türk Vakıflar İdaresi Yayınları.Kıbrıs.
- ALTINTAŞ, Zülal. (2003). **Okul Öncesi Eğitim Öğretmenlerinin Kişisel Özellikleri**.Lefkoşa.(yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi)
- ARTÜRK, Bekir.(2002).**İlkokullarda Eğitici Çalışmalar**.Lefkoşa.(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi)
- AYTEKİN, Halil.(1993). **Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Eğitim Sistemindeki Yapısal Dönüşüm**.Lefkoşa.
- BEHÇET, Hasan.(1969).**Kıbrıs Türk Maarif Tarihi (1571-1968)**. I. Baskı. Lefkoşa.
- CİCİOĞLU, Hasan.(1983).**K.K.T.C. ve Eğitim**. A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları.Sayı:2, Cilt:16. Ankara.
- DAĞDELEN, Şebnem.(2003).**İlkokul Öğrencilerinin Saldırganlık Düzeyleri**.Lefkoşa.(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi)
- .D.P.Ö.(2001). **2002 Geçiş Yılı Programı**. Lefkoşa.
- ERÇİN, Sema.(2003).**Sınıf Öğretmenlerinin İstenmeyen Öğrenci Davranışlarına İlişkin Görüşleri**.Lefkoşa. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi)

FERİDUN, Hüsnü. (2001). **Kıbrıs Türk Eğitiminin Tarihçesi**. Lefkoşa.

GÜRKAN, Tanju.(1981). **İlkokul Öğretmenlerinin Tutumları İle Benlik Kavramları Arasındaki İlişki**.A.Ü.Yayınları.Ankara.

GÜNALP, Öner.(2003). **İlkokul Yöneticilerinin Yönetim Etkililiği**. Lefkoşa.
(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi)

IRKAD, Ulus. (1997). **Kıbrıs Türk Eğitimindeki Tarihsel Gelişmeler**. Kıbrıs.

KTÖS. (1999). **Kıbrıs'ta 2000'li Yılların Eğitim Modeli**.Lefkoşa.

M.E.B. (1975). **I. Milli Eğitim Şurası Notları**. Lefkoşa.

M.E.B. (1991). **II. Milli Eğitim Şurası Notları**. Lefkoşa.

M.E.B. (1995). **III. Milli Eğitim Şurası Notları**. Lefkoşa.

NESİM, Ali. (1987). **Batmayan Eğitim Güneşlerimiz**. K.K.T.C. Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı Yayınları.6. Lefkoşa.

ÖZORAN, Beria Remzi.(1973). **Türk Kültürü Araştırmaları**. Ankara.

SLEIGHT, G. F.(1951).**Report Of The Departman For The School Year (1949-1950)**.Printed At The Cyprus GovermentPrinting Office.Nicosia.

SÜHA, (1971). **Kıbrıs'ta Türk Maarifi** . Milletler Arası Birinci Kıbrıs Tetkikler Kongresi Türk Heyeti Tebliği, Türk Kültürü Araştırma Enstitüsü Yay.36
Ankara.

TALBOT, J.E.F.W.Cape.(1913).**Report On Education İn Cyprus**.London.

WEIR, W.W.(1952). **Education İn Cyprus**.Cyprus.

VAMIK, Cenk. (2003).**K.K.T.C.’de İlkokul Müdürlerinin İş Doyum Düzeyleri.**

Lefkoşa.(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi)

Tablolar Listesi

	Sayfa
Tablo:1 Merkez Yönetim Örgütü Şeması.....	21
Tablo:2 K.K.T.C. Eğitim Sisteminde Yapı.....	34
Tablo:3 İlköğretim Dairesi kadroları.....	38
Tablo:4 Lefkoşa ve Bölgesi Okulları.....	44
Tablo:5 Güzelyurt ve Bölgesi Okulları.....	45
Tablo:6 Gazimağusa ve Bölgesi Okulları.....	46
Tablo:7 İskele ve Bölgesi Okulları.....	47
Tablo:8 Girne ve Bölgesi Okulları.....	48
Tablo:9 İlköğretim Dairesi Müdürlüğü Müdür Müdür Muavini ve Öğretmen Kadrosu.....	49
Tablo:10 İlköğretim Dairesi Müdürlüğüne Bağlı Okullardaki Yönetici Sayıları.....	50
Tablo:11 Lefkoşa Bölgesi Okullarındaki Yönetici Sayılarının Öğrenci Sayılarına Göre Dağılımı..	51
Tablo:12 Güzelyurt Bölgesi Okullarındaki Yönetici Sayılarının Öğrenci Sayılarına Göre Dağılımı..	52
Tablo:13 Gazimağusa Bölgesi Okullarındaki Yönetici Sayılarının Öğrenci Sayılarına Göre Dağılımı..	53
Tablo:14 İskele Bölgesi Okullarındaki Yönetici Sayılarının Öğrenci Sayılarına Göre Dağılımı..	55
Tablo:15 Girne Bölgesi Okullarındaki Yönetici Sayılarının Öğrenci Sayılarına Göre Dağılımı..	55
Tablo:16 Lefkoşa Bölgesinde Birleştirilmiş Sınıfı Olan Okullar.....	56
Tablo:17 Gazimağusa Bölgesinde Birleştirilmiş Sınıfı Olan Okullar.....	57
Tablo:18 İskele Bölgesinde Birleştirilmiş Sınıfı Olan Okullar.....	57

Tablo:19	Girne ve Bölgesinde Birleştirilmiş Sınıfı Olan Okullar.....	58
Tablo:20	Lefkoşa ve Bölgesinde Sorumlu Öğretmenlerle Yönetilen Okullar.....	58
Tablo:21	Güzelyurt ve Bölgesinde Sorumlu Öğretmenlerle Yönetilen Okullar.....	59
Tablo:22	Gazimağusa ve Bölgesinde Sorumlu Öğretmenlerle Yönetilen Okullar.....	59
Tablo:23	İskele ve Bölgesinde Sorumlu Öğretmenlerle Yönetilen Okullar.....	60
Tablo:24	Girne ve Bölgesinde Sorumlu Öğretmenlerle Yönetilen Okullar.....	60
Tablo:25	Özel Okullar ve Öğrenci Sayıları.....	61
Tablo:26	Özel Eğitim Okulları ve Öğrenci Sayıları.....	66
Tablo:27	K.K.T.C. Genelinde Öğrenci Sayılarının Sınıf Sayılarına Göre Dağılımı.....	71
Tablo:28	Lefkoşa Bölgesi Öğrenci Sayılarının Sınıflara Göre Dağılımı.....	71
Tablo:29	Güzelyurt Bölgesi Öğrenci Sayılarının Sınıflara Göre Dağılımı.....	72
Tablo:30	Gazimağusa Bölgesi Öğrenci Sayılarının Sınıflara Göre Dağılımı	72
Tablo:31	İskele Bölgesi Öğrenci Sayılarının Sınıflara Göre Dağılımı.....	73
Tablo:32	Girne Bölgesi Öğrenci Sayılarının Sınıflara Göre Dağılımı.....	73
Tablo:33	K.K.T.C. Genelinde Özel Okul ve Öğrenci Sayıları	74
Tablo:34	K.K.T.C. Genelinde Özel Eğitim Okulları ve Öğrenci Sayıları.....	74
Tablo:35	2003-2004 Eğitim-Öğretim Yılı Yıllık Çalışma Takvimi.....	75

Tablo:36	2003-2004 Eğitim-Öğretim Yılı Yıl sonu
	Etkinlikleri.....77
Tablo:37	Son 3 Öğretim Yılı Ders Süreleri.....77
Tablo:38	İlkokullarda Haftalık Ders Saatleri.....78
Tablo:39	Anaokul. Anasınıf ve 4 Yaş Sınıflarındaki
	Ders Saatleri79

MİLLÎ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANLIĞI
İLKÖĞRETİM DAİRESİ
OKUL KİMLİK KARTI

1. OKULUN KÜNYESİ	
Okulun Adı	
Okulun Adresi	
Okulun İlçesi	
Okulun Kuruluş Tarihi	
Telefonlar	
Fax	
E-Mail	

2. OKULUN PERSONELİ	
Müdürün Adı	
Baş Muavin Sayısı	
Md.Mv. Sayısı	
Kadrolu Öğretmen Sayısı	
Okul Sekreter Sayısı	
Okul Hademe Sayısı (kadrolu)	
Okul Hademe Sayısı (saatbaşı)	
Gece Bekçisi Sayısı	
Diğerleri	

3. OKUL BİNASI	Mevcut	İhtiyaç Var
Müdür Odası		
Md.Mv. Odası		
Öğretmen Odası		
Kütüphane		
Derslik Sayısı		
Kantin		
Kafeterya		
Öğretmen WC Bayan		
Öğretmen WC Erkek		
Öğrenci WC Kız		
Öğrenci WC Erkek		
Kapalı Spor Salonu		
Ambar		
Labaratuvar ve Atelye		
Diğerleri		

4. ARAÇ GEREÇLER	Mevcut Sayısı	İhtiyaç Sayısı
Bilgisayar (idari)		
Bilgisayar(lab)		
Printer		
Projeksiyon		
Fotokopi		
Copy-Printer		
Televizyon		
Video		
VCD		
Tepegöz		
Fen Dolabı		
Daktilo (İdari)		
Radyo Teyp		
Fax		
Sınıf Panosu		
Sınıf Dolabı		
Öğretmen Masası		
Öğretmen Sandalyesi		
Anasınıf Masası Yuvarlak		
Sıra Çiftli (Öğrenci)		
Sıra Tekli (Öğrenci)		
Sandalye (Öğrenci)		
Diğerleri		

5. SPOR SAHASI	:

6. OKULUN DİĞER İHTİYAÇLARI :.....

.....

.....

.....

.....

.....

Müdür